

Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва
миёнаи касбии назди Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТИ КАСБИ «ТУРАГЕНТ»

Соҳа: **Сайёҳӣ**

Касб: **Турагент**

Рамзи касб: **ТІ 4221** (Стандарти байналмилалӣ таснифоти
машғулиятҳо-2008)

Микдори воҳидҳои салоҳият: **14**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

Душанбе - 2024

Бо қарори Ҳайати мушовараи Вазорати
меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15.10.2024,
№11 тасдиқ гардидааст

Дар ҷаласаи Кумита оид ба таҳсилоти
ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
07.10.2024, №31 баррасӣ гардидааст

Стандарти салоҳияти касби «Турагент» дар доираи татбиқи
Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва
меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар ҳамкорӣ бо Кумита оид ба
таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон барои зинаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ таҳия шудааст.

**КУМИТА ОИД БА ТАҲСИЛОТИ ИБТИДОӢ ВА МИЁНАИ КАСБИИ
НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТИ КАСБИ
«ТУРАГЕНТ»**

Стандарти салоҳияти касби «Турагент» аз ташхис (эскпертиза)-и корфармоён ва ассотсиатсияҳои соҳавии зерин гузаронида шудааст:

№	Ташкилот	Ному насаб	Вазифа	Хуччат дар бораи ташхис
1.	Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Холматӣён Р.	Муовини раис	Хулоса аз 24.05.2024, №5.3/2-596
2.	ҶДММ «Расиш»	Ризоев М.	Директор	Хулоса аз 24.05.2024
3.	ҶДММ «Ориён Трэвел»	Исмамова Д.	Директори тичоратӣ	Хулоса аз 13.05.2024, №15
4.	ҶДММ «Тоҷик Тур»	Саидов Д.	Директор	Хулоса аз 13.05.2024, №27
5.	Маркази захиравии сайёҳии назди Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон	Асророва З.	Директори марказ	Хулоса аз 24.05.2024, №14/155

Стандарти салоҳияти касби «Турагент» -ро таҳия намуданд:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1	Саломов Шукурулло	Мушовири директор оид ба масъалаҳои таълими касбӣ ва корҳои методӣ	Агентии меҳнат ва шӯғли аҳоли, Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шӯғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон
2	Қаландаров Фирдавс	Ҳамоҳангсоз	Лоиҳаи «Беҳтарсозии малакаҳои касбӣ ва имкониятҳои бокортаъминшавӣ»
3	Асророва Зулфия	Директори Маркази захиравии рушди сайёҳӣ	Донишгоҳи славянии Россия-Тоҷикистон

Модераторҳо (миёнчиҳо):

Данило Анищенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

Бахтиёров Озар – супервайзер оид ба методологияи таълим дар асоси салоҳият.

Мундарича

Ихтисорот	5
Маълумотномаи тавзеҳотӣ ба лоиҳаи стандарти салоҳияти касби «Турагент» ...	6
Мафҳумҳои асосӣ.....	7
Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад.....	9
Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа.....	10
Айни замон, барои соҳаи сайёҳӣ стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои меъёрии зерин қабул карда шудаанд ва амал мекунанд:	10
Тавзеҳоти умумии касби «Турагент»	11
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Турагент» сатҳи 2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	11
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Турагент», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	12
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалий).....	14
Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)	27
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	35
Ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ.....	56
Талабот ба довталабон.....	58
Талабот ба омӯзгорон	59
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ	59
Рӯйхати адабиёт:	61
Харитаи функционалии касби «Турагент»	63
Маълумот дар бораи ташкилотҳои дар таҳияи стандарти салоҳияти касби Турагент» иштирокнамуда	67
Замима: Хулосаҳои соҳа	68

Ихтисорот

ТАС	Таълим дар асоси салоҳият
ТИКТО	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш
DACUM	Усули таҳлили функционалӣ (аз ихтисороти « D eveloping a ccurricul u m», яъне «таҳияи барномаҳои таълимӣ»)
ТМТ ҚТ	Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
СС	Стандарти салоҳиятҳо
ВС	Воҳиди салоҳият
ЭС	Элементи салоҳият
МИ	Меъёрҳои иҷро
МБ	Малакаҳои бокортаъминкунӣ
СБТМ-08/ISCO-08	Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо-2008 (International Standard Classification of Occupations-2008)
ТМҚТ	Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
ТИК/ICT	Технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ (Information and communication technologies (ICT))
ҲМТБ	Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
ТС	Салоҳиятҳои фароумумӣ (Transversal Competencies)
ТВ	Салоҳиятҳои заминавии (базавӣ) соҳаи сайёҳӣ (Tourism Basic)
ТИ	Салоҳиятҳои касбии соҳаи сайёҳӣ (Tourism Industry)

Маълумотномаи тавзеҳотӣ ба лоиҳаи стандарти салоҳияти касби «Турагент»

Касби «Турагент» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон талаботи зиёд дорад, чунки соҳаи сайёҳӣ дар Тоҷикистон - яке аз соҳаҳои рушди иқтисоди кишвар, ки солҳои охир босуръат рушд карда истодааст. Тоҷикистон дорои мероси ғании таърихиву фарҳангӣ ва захираҳои табиӣ буда, барои ҷалби теъдоди зиёди сайёҳони хориҷӣ ба кишвар иқтидори воқеӣ дорад. Бо назардошти омилҳои зикршуда Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳаи туризмро самти афзалиятноки сиёсати иқтисодии кишвар эълон намудааст.

Бо ин мақсад ва баланд бардоштани сифати оморасозии мутахассисони касбҳои соҳаи сайёҳӣ, ки ба талаботи корфармоён ва мувофиқи меъёрҳои стандартҳои байналхалқӣ ҷавобгӯй бошанд, Стандарти салоҳияти касби «Турагент» таҳия шудааст.

Стандарти салоҳияти касби «Турагент» талаботи асосиро нисбати салоҳияти касбии мутахассиси дорои маълумоти ибтидоии касбӣ муқаррар менамояд.

Стандарти салоҳияти касби «Турагент» дар ҳамаи муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ ва омӯзиш ва таълими калонсолон, ки тибқи қонунгузорӣ ба онҳо ҳуқуқи амалӣ намудани фаъолияти таълимиро барои татбиқи барномаҳои таълимӣ дода шудаанд, истифода бурда мешавад.

Стандарти салоҳияти касби «Турагент» дар асоси Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти ибтидоии касбӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти калонсолон», Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб, Тартиби таъмини сифати тахассусҳо ва тасдиқунии тахассусҳо, Барномаи миёнамуҳлати омода кардани касбҳои коргарии зинаи таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбиро барои солҳои 2023-2027 ва «Барномаи касбомӯзии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025» таҳия карда шудааст.

Дар таҳияи Стандарти салоҳияти касби «Турагент» мутахассисони ботачриба, роҳбарони ширкатҳои сайёҳӣ, ки дар он ҷо чунин хизматрасониҳо пешниҳод карда мешаванд, иштирок намуданд.

Стандарти салоҳиятҳо талаботи тахассусиро ба касби «Турагент», ки ба талаботи муосири байналмиллалӣ мутобиқи Стандарти байналмилалӣ таснифоти машғулиятҳо (ISCO-08) мувофиқат мекунад, пешбинӣ мекунад.

Стандарти салоҳияти мазкур баробарии имкониятҳои касбиро барои ҷавондухтарон/писарон, занон/мардон пешбинӣ намуда, барои тағйир додани қолабҳо ҳангоми интихоби касб ва дар оянда ҷиҳати бақортаъминкунии онҳо равона гардидааст.

Мафҳумҳои асосӣ

Таҳлили функционалӣ – ин тавсифи фаъолияти меҳнатӣ тавассути амалкард (функсия) ва натиҷаҳо мебошад. Бартарии чунин муносибат дар он аст, ки он имкон медиҳад тағйирот дар технология ва ташкили меҳнат дар бозори меҳнат фавран ба назар гирифта шавад.

Харитаи функционалии касб – ин инъикоси амалкард (функсия)-ҳои асосӣ, ки касби мазкурро ташкил медиҳанд, вазифаҳои ба ин амалкард (функсия)-ҳо дохилгардида ва амалҳои воқеӣ барои иҷро намудани супориш ва ҳалли масъалаҳо дар ҷойи кор, дар шароитҳои тағйирёбанда равона карда шудаанд.

Баҳодихӣ (салоҳиятҳо) – маҷмӯи усул ва равандҳо, ки барои баҳодихии дастовардҳои шахс (дониш, маҳорат, малака ва муносибати ӯ, яъне салоҳиятҳо), ки одатан бо шаҳодатномадихӣ анҷом меёбанд.

Бозори меҳнат – низоми ташаккулёбии талабот ва пешниҳодот ба қувваи корӣ.

Дескриптор – (аз латинӣ «descriptor» – тавсифкунанда) – воҳиди лексикӣ, ки барои шарҳ додани мазмуну моҳияти асосии ҳуҷҷат, истифода карда мешавад.

Тахассус (квалификатсия) – камолоти касбии шахс ва дараҷаи омодагии он барои иҷрои намудҳои корҳои мушаххас, ки бо мавҷудияти салоҳиятҳои аз ҷониби корфармоён эътирофшуда муайян гардида, бо ҳуҷҷати намунаи давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Касб – тарзи машғулият, намуди фаъолияти меҳнатие, ки тайёрии муайян, мавҷудияти донишҳои зарурӣ, маҳорат, малака ва салоҳиятнокиро талаб менамояд ва дар натиҷаи омӯзиши махсус ё таҷриба ба даст оварда мешавад.

Маҳорат – фаъолияти, ки дар инсон дар натиҷаи таълим ва тақрори бисёрқарата ҳосил шуда, баъд ба раванди бошуурона табдил меёбад ва имкон медиҳад, ки шахс натавонад дар шароити муқаррарӣ, балки дар шароити тағйирёбанда низ амал кунад.

Салоҳият – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат, малака ва муносибат барои иҷрои супориш ё ҳалли масъалаҳо дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Стандарт (standard) – ҳуҷҷати меъёрӣ, ки аз ҷониби мақомоти ваколатдор таҳия ва тасдиқ шудааст, дар он талаботи меъёрӣ, қоидаҳо, тавсифот ё принципҳои умумие, ки ба намудҳои гуногуни фаъолият ё натиҷаи онҳо дахлдоранд, муайян карда мешаванд. Ҳадафи ин ҳуҷҷат расидан ба сатҳи беҳтарини низоми соҳаи мазкур мебошад.

Таснифоти миллии тахассусҳо (ТМТ) – ҳуҷҷати меъёрие, ки ҷаҳорҷӯбахоро муайян ва ҳамаи ихтисосҳои дар сатҳи миллий эътирофшударо идора менамояд. Таснифоти миллии тахассусҳо дорои ҷаҳорҷӯбахое мебошад, ки аз якҷанд сатҳ иборат буда, ҳар яки онҳо дар нишондиҳандаҳо (дескрипторҳо)-и салоҳиятҳо, ки алоқаҳои тахассусии байнибахширо дар бар мегиранд, тасвиф карда шуда, ҳамчунин додани ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи соҳиб шудан ба ихтисос дар он роҳандозӣ карда мешавад.

Таълим дар асоси салоҳият – муносибат ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш, ки ба чӣ тавр дар ҷойи кор шахс корро иҷро карда метавонад, така мекунад.

Стандарти салоҳияти касб – ин ҳуҷҷатест, ки талаботи меъёрии ҳадди аққали дониш, маҳорат, малака ва муносибат (яъне салоҳиятҳо), ки барои сатҳи муайяни таҳассуси касбӣ заруранд, муайян мекунад ва шахс онҳоро бояд дар ҷойи кор дар ҳолатҳои стандартӣ ё тағйирёбанда нишон диҳад. Ҳар як кор мумкин аст, аз стандарти муқарраргардида баландтар иҷро карда шавад, дар ҳеҷ сурат на пасттар аз он. Стандарти салоҳият ба корфармо барои муайян намудани мутобиқати сатҳи таҳассуснокӣ ба талаботи истехсолот ёрӣ мерасонад ва маҳорати касбии намоишдодаи шахсро эътироф намуда, доимӣ нигоҳ доштани стандарти олии касбии ӯро тасдиқ менамояд.

Сатҳи таснифоти таҳассусҳо – ин сатҳи нишондоди мураккабии кори иҷрошаванда, мустақилият ва масъулиятнокии коргар, мувофиқ ба ҳар як сатҳ мебошад. Гузаштан аз як сатҳ ба сатҳи дигар маънии онро надорад, ки ҳамаи нишондодҳои сатҳи таҳассусиро тавсифкунанда бояд фарқ кунанд: ҳар як сатҳи навбатӣ ба муносиби дараҷаи пешин мувофиқ кунонида мешавад ва воридкунии ниҳии ҳамаи тавсифоти сатҳи пешинаро дар назар мегирад.

Малакаҳои бақортаъминкунӣ – ин амалҳои бошууронаи мутахассис, ки ба мутобиқшавии бомуваффақият дар бозори меҳнат равона карда шудаанд. Маҳорати ташкил карда тавонистани донишу малакаҳои банақшагирӣ ва пешравии касбӣ, баланд бардоштани сатҳи салоҳиятҳо барои пешравии бомуваффақият дар бозори меҳнат, дар ҳамаи бахшҳо ва зинаҳои шугъло дар бар мегирад.

СБТШ-08 (ISCO-08) – Стандарти байналмилалӣ таснифоти машғулиятҳо (International Standart Classification of Occupations) соли 2008 низоми таснифот ва ҷамъбасти маълумотро дар бораи шугъли касбӣ, ки дар асоси барӯйхатгирии оморӣ ва тадқиқот гирифта шудааст, ҳамчунин истифодабарии захираҳои маъмуриро ифода мекунад.

Воҳиди салоҳият – ин баёноти кӯтоҳи натиҷаи вазифаҳои салоҳият мебошад, ки маълумот дар бораи дониш, маҳорат, малака ва муносибатро дорад (дар бораи мақсадҳои воҳиди салоҳият ва доираи малакаҳое, ки ба онҳо тааллуқ дорад, васеъ маълумот медиҳад).

Воҳидҳои салоҳияти фароумумӣ (трансверсалӣ) – ин салоҳиятҳои умумӣ мебошанд, ки барои бештари касбҳо ва амалан барои ҳамаи соҳаҳо заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ) – ин чунин салоҳиятҳое мебошанд, ки дар доираи муайяни ин ва ё он соҳа талабот доранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ – ин салоҳиятҳое мебошанд, ки барои иҷро намудани фаъолияти касбии мушаххас заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои махсус – ин салоҳиятҳое мебошанд, ки барои иҷрои фаъолияти хоси касбӣ истифода карда мешаванд.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо – барои гузаронидани баҳодихӣ маълумоти заруриро пешниҳод менамояд, усулҳои муносиб, захираҳои амиқ ва

шароитро, ки барои гузаронидани баҳодиҳии воҳиди салоҳияти мушаххас заруранд, тавсиф менамояд. Номзад дар баҳодиҳӣ далелҳои мушаххасро пешниҳод менамояд, ки ба баҳодиҳандагон барои муайян кардан ва қабули қарор, ки оё салоҳияти муайян аз худ карда шудааст ва ё шахси мазкур корро дар ҷойи корӣ мувофиқи Стандарти салоҳияти касбии тасдиқшуда иҷро карда метавонад, кӯмак мерасонад.

Навсонӣ (вариативӣ) муайян мекунад:

- аҳамияти истилоҳоти асосӣ, ки дар меъёрҳои иҷроӣ истифода мешаванд;

- навсонӣ дар вазъияти корӣ ва ҳолатҳо, ки метавонанд ба фаъолият таъсир расонанд;

- фарқияти мазмунӣ дар вобастагӣ аз воҳидҳои салоҳият ва матни муайян (чун мизочони меҳмонхона аз мизочони барои таъмири кондитсионер фарқ мекунад);

танҳо ба воҳиди салоҳияти мушаххас дахлдоранд, на ба ҳамаи воҳидҳои салоҳиятҳо дар умум.

Салоҳияти касбӣ – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат ва малакаҳо барои иҷрои вазифаҳои касбӣ дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ – ин маҷмӯи дониш, малака, элементҳои таҷрибаи фарҳангӣ, ки ба шахс имкон медиҳанд дар муҳити иҷтимоӣ-иқтисодӣ озодона мавқеи худро муайян кунад, элементҳои онро истифода барад ва муносибати онро барои иҷрои вазифаҳои касбӣ ташаккул диҳад. Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ аз воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалий (фароумумӣ) ва малакаҳои бокортаъминкунӣ иборат мебошад.

Салоҳиятнокӣ – соҳиб будан ба дониш, малакаву маҳорат ва муносибат, ки барои фаъолияти пурсамар дар соҳаи муайян зарур аст.

Талаботи бозори меҳнат – эҳтиёҷоти корфармоён ба қувваи корӣ аз рӯи гурӯҳҳои мушаххаси касб ва намудҳои машғулият.

Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад

- Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои муайян кардани самаранокии амалиёти сохтори ТИКТО ҚТ, таъсиррасонии он ба болоравии иқтисодии давлат, яъне алоқа бо бозори меҳнат;

- мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳр, ноҳия барои рушди минтақаи худ;

- дар бахши таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

- омӯзгорон барои донишдони он, ки чиро ба таълимгирандагон омӯзонанд;

- таълимгирандагон, барои донишдони он, ки ҷӣ хел ва чиро меомӯзанд;

- маъмурияти муассисаҳои таълимӣ барои донишдони он, ки оё сатҳи тайёрии омӯзгорон ва хатмкунандагон ба талаботи бозори меҳнат мувофиқат мекунад ё не;

- корфармоён, ки стандартҳои салоҳиятҳоро барои тақмили таҳассуси касбии кормандон истифода мекунад, то ин ки ба кормандон дар самти

мутобиқшавӣ ба малакаву маҳорат ва донишҳои тағйирёбанда ва салоҳиятнокии онҳо бо сабаби дигаргуниҳои дар технологияи истеҳсолот бамӣёномада тавсияҳо диҳанд;

- шаҳрвандони алоҳида, ки меҳоҳанд маълумоти касбӣ гиранд ё сатҳи таҳассусии касбии худро ба таври инфиродӣ такмил диҳанд;

- шаҳрвандоне, ки мустақилона таълим гирифтаанд ва меҳоҳанд ҳуҷҷати намунаи давлатӣ (сертификат ё шаҳодатнома) гиранд;

- оила, волидони таълимгирандагон, ки меҳоҳанд фаҳманд, чиро ва чӣ хел фарзандони онҳо таълим мегиранд, пас аз хатми таълим онҳо ба чӣ кор машғул мешаванд;

- шаҳрвандоне, ки меҳоҳанд ба ҷойи кори дигар гузаранд;

- шаҳрвандоне, ки меҳоҳанд норасоии худро дар дониш, малака, маҳорат ва муносибат, яъне салоҳиятҳои худ бартараф намоянд;

- шаҳрвандоне, ки фаъолияти соҳибкории худро васеъ кардан меҳоҳанд;

- шаҳрвандоне, ки коргарони бехтарин шудан меҳоҳанд ва ғайра.

Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа

Айни замон, барои соҳаи сайёҳӣ стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои меъёрии зерин қабул карда шудаанд ва амал мекунанд:

- ISO 9000:2015 Низоми идоракунии сифат. Асосҳо ва луғат;

- СД (ГОСТ) 32613-2014. - Хизматрасонии сайёҳӣ. Хизматрасонии сайёҳӣ барои одамони дорои маълумият. Талаботи умумӣ;

- 03.080.30 СТ ҚТ 1099- 2013 Хизматрасонии сайёҳӣ. Талаботи умумӣ;

- 31. 03.080.30 СТ ҚТ 1100- 2013 Хизматрасонии сайёҳӣ. Талабот оиди таъминоти бехатарии сайёҳон;

- 03.080.30 СТ ҚТ 1102-2013 Хизматрасонии сайёҳӣ. Лоихакашии хизматрасонии сайёҳӣ;

- СД (ГОСТ) 32611-2014 Хизматрасонии сайёҳӣ. Талабот оид ба таъмини бехатарии сайёҳон;

- СД (ГОСТ) 32612-2014 Хизматрасонии сайёҳӣ. Иттилоот барои истеъмолкунандагон. Талаботи умумӣ;

- СД (ГОСТ) Р 54604-2011. - Хизматрасонии сайёҳӣ. Хизматрасонии экскурсионӣ. Талаботи умумӣ;

- СД(ГОСТ) 28681.2-95 Хизматрасонии сайёҳӣ-экскурсионӣ. Хизматрасонии сайёҳӣ. Талаботи умумӣ;

- СД (ГОСТ) Р 54605-2017. - Хизматрасонии сайёҳӣ. Хизматрасонии сайёҳии кӯдакон. Талаботи умумӣ;

- СД (ГОСТ) Р 57807-2017. - Хизматрасонии сайёҳӣ. Талабот ба роҳбаладон;

- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба сайёҳӣ;

- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сайёҳии дохилӣ».

Тавзеҳоти умумии касби «Турагент»

Турагент мутахассисест, ки ба интиҳоб ва фурӯши турҳои тайёр машғул буда, ба талабот ва бучаи муштарӣ тамаркуз (ориентируется) мекунад. Аслан вай миёнарав байни муштарӣ ва туроператор аст, ӯ бояд хушмуомила ва дӯстона бошад. Кори турагент ҳам техникӣ ва ҳам эҷодӣ мебошад.

Турагент ба мизочон оид ба маҳсулоти сайёҳӣ (тур – пакет) машварат медиҳад, мувофиқи хоҳиши сайёҳ - тур интиҳоб мекунад, ҳуҷҷатҳоро барои сафар, омода мекунад, брон (банд) кардани турҳо ва ҳисоббаробаркуниҳои мутақобиларо пайгирӣ мекунад.

Турагент дар доираи касби худ якчанд вазифаҳои асосиро иҷро мекунад:

- ҷустуҷӯи мизочони эҳтимолӣ;
- ташкили чорабиниҳои таблиғотӣ;
- мусоидат дар интиҳоби туре, ки ба дархости муштарӣ мувофиқ аст;
- бақайдгирӣ ва ҳалли масъалаҳои молиявӣ дар раванд;
- бастанӣ шартнома, дигар ҳуҷҷато.

Турагент сайёҳонро тавассути сайтҳои ҷустуҷӯ мекунад, ки ба таври худкор пойгоҳи (базаи) ҳамаи туроператорҳоро тафтиш мекунанд ва имконоти арзонтаринро пайдо мекунанд.

Турагент метавонад шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ бошад ва бояд ба феҳристи ягона дохил карда шавад.

Турагент бояд сифатҳои асосии зеринро дошта бошад: касбият, дониши мукамал, муқовимат ба стресс ва таҷрибаи кор бо одамон, таҷрибаи сафарҳои шахсӣ, донишҳои якчанд забонҳо ва ғайра.

Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Турагент» сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
ТС 01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
ТС 03-1/01	Кор кардан дар даста ва бо мизочон
ТС 04-1/01	Расонидани ёрии аввалия
ТС 05-2/01	Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ	
ТВ 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
ТВ 02-2/01	Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
ТІ 4221-01-2/01	Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо бо роҳбаладон
ТІ 4221-02-2/01	Дарёфт намудани шарикони бозьтимод
ТІ 4221-03-2/01	Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат
ТІ 4221-04-2/01	Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон
ТІ 4221-05-2/01	Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун
ТІ 4221-06-2/01	Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон
ТІ 4221-07-2/01	Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба сайёҳат
ТІ 4221-08-2/01	Назорат намудани бехатарии сайёҳат тариқи GPS

**Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Турагент», сатҳи 2-юми Таснифоти
миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Малакаҳои бокортаъминкунии	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб будани муносибатҳоро байни ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон мусоидат менамояд	-шунидан ва дарк кардан; -бурро ва кушоду равшан баён намудан; -меҳрубон будан; -суботкор будан; -мубодилаи иттилоот кардан; -бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ муошират кардан.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кори самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	-дар дастаҳои синну соли гуногун, новобаста аз чинс, наҷод ва мансубияти динӣ кор кардан; -мустақилона ва ба сифати аъзои даста кор кардан; -дақиқӣ; -масъулнокӣ; -меҳнатдӯстӣ; -сарфакорӣ; -донистани Кодекси меҳнат.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	-зоҳир намудани мустақилият ва ташаббускорӣ дар ошкор ва бартараф кардани мушкилот; -дурандешӣ; -бовиҷдонӣ; -маҳорати расонидани ёрии аввалия.
Ташаббус ва уҳдабарой, ки барои ба дастовари натиҷаҳои инноватсионӣ мусоидат менамояд	-мутобиқшавӣ ба вазъиятҳои нав; -муайян кардани имкониятҳои барои дигарон ғайриҷашмдошт; -татбиқ кардани ғояҳо ба амал; -иштирок дар раванди ташаккулёбии пайваста; -омодагӣ ба навоарҳо; -зиракӣ.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияти, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуддатро таъмин менамояд.	-мақсадгузории мушаххас ва натиҷаҳои кор; -банақшагирии кор ва истифодаи захираҳо, аз ҷумла идоракунии вақт; -муайян ва ҷобачокунии афзалиятҳо; -ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; -бодикқатӣ; -муташаққилӣ; -қоидаҳои тартиботи дохилии ташкилот/корхона.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	-мавҷудияти диди шахсӣ ва мақсадҳо; -боварӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; -устувории ахлоқӣ; -масъулиятнокӣ -риояи одоб (этика) ва зебошиносӣ (эстетика).
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	-эътирофи зарурияти таълим бо назардошти тағйиротҳо; -омода будан ба сарфи вақт ва саъю кӯшиш ба омӯxtани малакаҳои нав; -хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва бидуни он; -самимият барои ғояҳо ва усулҳои нави идоракунии худомӯзӣ; -дастгирии ҳамкорон ва барқарор кардани робитаҳо; -истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан, омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои

	байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор)
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	-донистани малақаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; -хоҳиши аз худ кардани малақаҳои нави технологияи иттилоотӣ; -мавҷудияти тавоноии ҷисмонии мувофиқ.

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	ТС 01-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омодагӣ ва гузаштан аз муоинаи тиббиро бо мақсади таъмин намудани саломатӣ барои иҷрои ухдадорихои вазифавӣ, ошкор ва табобати саривактии беморӣ ва пешгирӣ аз онро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ба қор қабул шудан; - гузаштани муоинаи тиббии нақшавӣ ва ғайринақшавӣ тибқи ҷадвали ташкилот.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - маҳорати баён кардани мақсади худ; - маҳорати гӯш кардан ва шунидан; - маҳорати таҳлили тавсияҳои хаттӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Шиносой бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ	1.1. Шиносой бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ. 1.2. Шиносой бо намудҳои муоинаи тиббӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда.
2. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда. 2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкилот.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани беҳдошт (гигиена)-и шахсӣ; - гирифтани маълумот оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ; - гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда; - пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкилот.
Донишҳои талабшаванда:	- муқаррарот оид ба қонунгузории меҳнат; - маълумотнома/ дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) ва вазифаи он; - қоидаҳои гузаштан аз муоинаи тиббӣ.
Муносибати талабшаванда ба қор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - боинтизом; - бомасъул; - бовиҷдон.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳаттӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳои ҷавоб додан/мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1. Шиносоӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
1.1. Шиносоӣ бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ				✓							
1.2. Шиносоӣ бо намудҳои муоинаи тиббӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда				✓							
Элементи 2: Гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда											✓
2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкilot											✓

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намудҳои муоинаи тиббӣ:	- муқаддимаӣ; - ҳатмӣ; - даврӣ; - ғайринавбатӣ.
--------------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон	ТС 03-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур корҳои умумии мақсадноки даста, ки вазифаи умумиро бо қоидаҳои муқаррарнамудаи таъшилот ҳал мекунад, тавсиф менамояд. Коргарон дар қомебиҳои даста манфиати шахсӣ доранд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:	
- ҳангоми кор дар қоллективи ҳар таъшилот/корхона.	
- Шартҳои қаблӣ (пешакӣ):	
- вучуд надоранд.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ)-и ВС
1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо	1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон. 1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда. 1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани ухдадорихи инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда.
2. Кор кардан дар даста	2.1. Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза. 2.2. Эътирофи <i>фарқиятҳои фарҳангӣ</i> дардаста. 2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста. 2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста.
3. Риоя кардани одоб ва зебӣ (этика ва эстетика)	3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила. 3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ. 3.3. Истифода бурдани <i>муоширати ғайришифоҳии</i> мувофиқ. 3.4. Таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ. 3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан. 3.6. Интиҳоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян. 3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муошират, алоқаманд ба шумидан (гӯшдиҳӣ); - савол додан; - муоширати хаттӣ, возеҳ ва кӯтоҳ навиштани паём, қайдҳо, мактубҳо; - ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан; - ошкор ва воқиф шудан ба вазъияти муноқишавӣ, шикоятҳо дар доираи масъулият; - дар даста кор кардан; - гӯш додан ва шунавидан; - малакаҳои заминавии босаводона хондан; - малакаҳои худидоракунии.
Донишҳои талабшаванда:	- мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон; - бартарихи кор дар даста; - воситаҳои робитаӣ; - принципҳои кори даста; - тавсифот, усул ва меъёрҳои истифодаи воситаҳои гуногуни муошират; - намудҳои қабул ва қоидаҳои рафтор дар онҳо; - мафҳуми этика ва ахлоқ; - одоби сӯҳбат ва маданияти нутқ; - симои зоҳирӣ;

	- хусни рафтори расмӣ ва сиёсӣ; - тарзи рафтор дар ҷойҳои ҷамъиятӣ, ҷойи кор; - одоби сӯҳбатҳои телефонӣ бо мизоҷон ва ҳамкорон; - калима, ибора ва услуби сӯҳбати телефонӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан. Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор; - масъул; - уҳдабаро; - меҳрубон; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо											
1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон											✓
1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда											✓
1.3. Мувофиқа ва мутобик кардани уҳдадорҳои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда											✓
Элементи 2. Кор кардан дар даста											
2.1. Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар ҷамоияти ҳаррӯза											✓
2.2. Эътирофи <i>фарқиятҳои фарҳангӣ</i> дар даста											✓
2.3. Ҳангоми зарурат											✓

истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста											
2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста											√
Элементи 3: Риоя кардани одоб ва зебӣ (этика ва эстетика)											
3.1. Муоширатнамудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила	√										
3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ	√										
3.3. Истифода бурдани муоширати ғайришифоҳии мувофиқ	√										
3.4. Изҳори таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ	√										
3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан	√										
3.6. Интихоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян	√										
3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Фарқиятҳои фарҳангӣ:	- намудҳои саломдихӣ, хайрбод ва гуфтугӯ; - забони имову ишораҳо; - махсусияти услубҳои миллии муомилаи корӣ; - махсусияти муносибати байнифарҳангӣ.
Муоширати ғайришифоҳӣ:	- забони имову ишора; - риоя кардани фосолаи муайян байни шарикон.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Расонидани ёрии аввалия	ТС 04 – 2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур малака ва донишҳои заруриро барои расонидани ёрии аввалия ва ниғаҳдорӣ ҳаёт дар давраи то расонидани ёрии тиббӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми арзёбии ҳолатҳои руҳдода, бартараф кардани таваккалҳои мушаххас, хавф ва захмҳои ба он алоқаманд.	

Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03 – 1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Арзёбии ҳолати рухдода	1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани хатар , ба вучуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон. 1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида. 1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ. 1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан. 1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида. 1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан.
2. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд	2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, хомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра). 2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидкунанда. 2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида.
3. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ	3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ. 3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат.
4. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон	4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст. 4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст. 4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан.
5. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ	5.1. Додани нафаси сунъӣ. 5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина.
6. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ	6.1. Истифода бурдани усули Геймлих. 6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа.
7. Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан	7.1. Баровардан ба ҷойи беҳатар. 7.2. Коркарди ҷойи сӯхта.
8. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна	8.1. Санҷидани нишонаҳои зарбхӯрӣ. 8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарчархзанӣ, дилбеҳузурӣ).
9. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра	9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра. 9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ.
10. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ	10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил. 10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб. 10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми захролудшавӣ.
11. Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ	11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва ҷораҳои андешида. 11.2. Иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда.
Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи беҳатарии барқӣ; - муайян намудани хатарҳои барқӣ;

	- бартараф намудани хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидукунонда; - истифода намудани дастурамалҳо оид ба истифодабарии асбобу таҷҳизоти барқӣ; - арзёбии вазъият ва кам кардани хунравӣ; - ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм ва арзёбии ҳолати ҷабрдида; - даъват намудани ёрии таъҷилӣ; - иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда; - оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан; - истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида; - бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдари ва эҳтиром зоҳир намудан; - истифода намудани тахтача/чӯбча барои мустаҳкам кардани шикаст; - додани нафаси сунъӣ; - масҳ кардани дил ва қафаси сина; - хондан, фаҳмидани дастурамал ва истифода бурдани он; - истифодаи воситаҳои сӯхторхомӯшкунӣ; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб; - расонидани ёрӣ ҳангоми захролудшавӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи беҳатарии барқӣ; - хатарҳои барқии ҳангоми кор руҳдода; - қоидаҳои бартарафкунии хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидукунонда; - амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида; - дастури Ҳилоли Аҳмар оид ба принципҳои расонидани ёрии аввалия; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ ва нафасгиршавӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна ва осеб дидани сутунмуҳра; - монешавии роҳҳои нафасгирӣ/нафастангӣ; - сӯхтан (ҳароратӣ, кимиёвӣ, барқӣ, соишхӯрӣ); - қоида ва тартиби додани нафаси сунъӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизакор; - масъул; - уҳдабаро; - мушфик; - раҳмдил.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди қор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагтӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоихавӣ	Чамъоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимигиранда/худбаҳоидихӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Арзёбии ҳолати руҳдода											
1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани хатар , ба вучуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон				✓							
1.2. Ошқор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида				✓							
1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ				✓							
1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан									✓		
1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида									✓		
1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан									✓		
Элементи 2:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд											
2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири чараёни барқӣ озод кардан, хомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра)									✓		
2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидкунанда									✓		

2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида									√		
Элементи 3:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ											
3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ									√		
3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат									√		
Элементи 4: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон											
4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст									√		
4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст									√		
4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан									√		
Элементи 5: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ											
5.1. Додани нафаси сунъӣ									√		
5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина									√		
Элементи 6: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ											
6.1. Истифода бурдани <i>усули Геймлих</i>									√		
6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа									√		
Элементи 7: Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан											
7.1. Баровардан ба ҷойи беҳатар									√		
7.2. Коркарди ҷойи сӯхта									√		
Элементи 8: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна											
8.1. Санҷидани нишонаҳои зарбхӯрӣ									√		
8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азхушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарҷархзанӣ, дилбеҳузури)									√		
Элементи 9: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра											
9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра									√		
9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ									√		

Элементи 10: Расонидани ёрии аввалия Ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ											
10.1. Расонидани ёрӣ Ҳангоми сактаи дил									√		
10.2. Расонидани ёрӣ Ҳангоми сактаи асаб									√		
10.3. Расонидани ёрӣ Ҳангоми захролудшавӣ									√		
Элементи 11: Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ											
11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва чораҳои андешида									√		
11.2. Иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда									√		

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ҳатар –	- ҷисмонӣ; - биологӣ; - кимиёвӣ; - марбут ба омили инсонӣ.
Усули Геймлих –	Тартиби амал Ҳангоми расонидани ёрӣ ба нафасгиршуда: - бояд аз паси ҷабрдида истода (агар Ҳанӯз рост истода ва ба ҳуш бошад), бо дастон ўро дар бар гирифтанд; - як дастро мушт карда, бо он тарафе, ки ангушти калон дорад, ба шиками ҷабрдида дар сатҳи байни нофу қавсаҳои тахта (қабурға)-ҳо гузоштан; - кафи дигар дастро ба болои мушт гузошта, бо тапишдиҳии зуд ба боло бо мушт ба шикам зер мекунад; - дастонро баробари ин якбора аз оринҷ қат мекунад, лекин қавсаи синаи ҷабрдида зер кардан лозим нест; - ин усулро Ҳангоми зарурат чанд маротиба такрор мекунад, то роҳи нафас кушода шавад; - агар роҳи нафас кушода шавад, нафасгирии одам барқарор мешавад ва рангу рӯяш муътадил мегардад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	ТС 05-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди шиносӣ бо технологияи иттилоотиро дар сатҳи заминавӣ - кор бо муҳаррири матнӣ ва графикӣ, почтаҳои электронӣ, ҷустуҷӯ ва бозкашии (скачивание) иттилоотро аз Интернет тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - қобили истифода ба ҳар корманд.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - тавонистани хондан ва навистан.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Шиносӣ бо сохти компюте	1.1. Шиносӣ бо функсияҳо (амалкардҳо)-и қисмҳои асосии компютери фардӣ. 1.2. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер.

2. Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»	2.1. Омода намудани компютер ба кор. 2.2. Истифода намудани <i>гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура)</i> . 2.3. Кор кардан бо файлҳо. 2.4. Кор кардан бо <i>лавҳаи идоракунӣ</i> .
3. Кор кардан дар барномаи офисӣ	3.1. Кор кардан дар барномаи «WORD». 3.2. Кор кардан дар барномаи «POWER POINT». 3.3. Кор кардан бо муҳаррири матнӣ. 3.4. Кор кардан бо муҳаррири графикӣ.
4. Пайваст ва истифода намудани «Интернет»	4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет. 4.2. Кор кардан бо <i>хадамоти ҷустуҷӯӣ</i> ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот. 4.3. Кор кардан бо <i>браузерҳо</i> .
5. Кор кардан бо почтаҳои электронӣ	5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ). 5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- пайваст кардани таҷҳизоти компютерӣ; - муайян намудани наслҳои компютерҳо; - кор кардан бо қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер, манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - истифода намудани компютерҳо ва барномаҳои он; - кор кардан бо ҳомили файлҳо; - кор кардан бо барномаҳои зиддивирӯсӣ; - сохтани файлҳо ва сабт кардани онҳо дар компютер; - сохтани файли «WORD» дар компютер ва сабт кардани он; - сохтани файли барномаи «POWER POINT» ва сабт кардани он; - чоп кардани ҳуҷҷатҳо дар компютер; - ворид намудани расм ва графикҳо дар барномаҳои офисӣ; - ҷӯрсозии параметрҳои Интернет; - боргирии маълумот аз Интернет; - кор кардан бо ҷустуҷӯгарҳо (браузерҳо)-и Интернет; - кор кардан бо мессенҷерон; - қабул, ирсол ва эътиноӣ (игнорировать) мактубҳои почтаи электронӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- наслҳои компютерҳо; - қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер; - гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо); - функсияҳои қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер), манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - системаи амалиётии компютер; - драйверҳои қисмҳои иловагӣ; - лавҳаи идоракунӣ ва дохилшавӣ ба он; - намудҳои барномаҳои офисӣ; - тарзи насб кардани барномаҳои офисӣ дар компютер; - тартиби кори барномаҳои офисӣ;

	- дастрас намудани барномаҳои офисӣ аз Интернет ва ширкати истеҳсолкунанда; - таҷҳизот ва дастгоҳ барои пайваستшавӣ ба хатти Интернет; - тарзи бехатар кор кардан дар шабакаи Интернет; - хадамоти чустучӯй ва шабакаҳои иҷтимоӣ; - кибернетика ва кибертерроризм ва пешгири аз онҳо; - намудҳои мессенҷерон ва тарзи кори онҳо; - почтаи электронӣ ва тарзи дурусти истифодаи он; - бехатарӣ ва ҳифзи маълумот ҳангоми кор бо почтаҳои электронӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор; - масъул; - эҳтиётқор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳатӣ ба саволхочавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/худбаҳоидиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Шиносӣ бо сохти компютер											
1.1. Шиносӣ бо функсияҳои қисмҳои асосии компютери фардӣ			√								
1.2. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер	√		√								
Элементи 2: Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»											
2.1. Омода намудани компютер ба кор	√										
2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура)	√										
2.3. Кор кардан бо файлҳо	√										
2.4. Кор кардан бо лавҳаи идоракунии	√										
6. Элементи 3: Кор кардан дар барномаи офисӣ											

3.1. Кор дар барномаи «WORD»		√									
3.2. Кор дар барномаи «POWER POINT»								√			
3.3. Кор бо муҳаррири матнӣ		√									
3.4. Кор бо муҳаррири графикӣ		√									
Элементи 4: Пайваст ва истифода намудани «Интернет»											
4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет	√										
4.2. Кор кардан бо хадамоти ҷустуҷӯӣ ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот	√										
4.3. Кор кардан бо браузерҳо	√										
Элементи 5: Кор кардан бо почтаҳои электронӣ											
5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ)	√										
5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Компютери фардӣ (КФ) –	- компютере, ки онро танҳо як одам истифода мебарад (ё соҳибӣ мекунад) (аз калимаи «personal», яъне барои як фард)
Қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер:	қисмҳои асосии компютер: - монитор; - блоки системавӣ; - ҳарфкалид (клавиатура); - мушак. қисмҳои иловагии компютер: - принтер; - УПС; - овозбарор; - гӯшмонак (наушник); - сканер; - ёдгори/флеш-захирасоз (накопител); - модем.
Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура)	- тақсмоти тугмачаҳо (клавишҳо)-и ҳарфкалид (клавиатура) дар асоси функсия ва ҷойгиршавии онҳо. Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура) тақсим мешавад: - ба иловагӣ, алифбой–рақамӣ, хизматӣ, функционалӣ, барои кор бо курсор муқарраргардида.

Лавҳаи идоракунӣ –	- қисмати истифодашавандаи интерфейс MicrosoftWindows, ки иҷрои амалҳои асосӣ оид ба ҷӯрсозии система, ҷуниловакунӣ ва ҷӯрсозии дастгоҳ, насб ва деинсталлятсияи (интисоби)-и барномаҳо, идоракунӣ ба ҳисобгирии сабтҳо, воридкунии имконоти махсус ва инчунин, яқчанд амалҳои дигари марбут ба идоракунӣ системаро имкон медиҳад.
Хадамоти ҷустуҷӯи Интернет -	- yandex; - google; - yahoo; - bing ва ғайра.
Браузерин:	- барномае, ки бо ёрии он веб-саҳифаҳо аз назар гузаронида мешаванд. Новобаста аз он, ки намудҳои гуногуни браузер зиёданд, мазмунҳои қисми онҳо ин - кушодани сомонаҳо мебошад. Барои ин, дар ҳар браузер сатри нишонигӣ вучуд дорад - майдон, ки дар он номгӯи сомона барои кушодани он ҷоп/навишта мешавад.

Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	ТВ 01-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои алоҳидаи ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатариро ҳангоми гузарондани сайёҳат ва истифода бурдани таҷҳизоти сайёҳӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷойҳои қорӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 01-1/01 Гузаштан аз муоинаи тиббӣ; - ТС 03-1/01 Қор қардан дар даста ва бо мизочон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Риоя намудани ҳифзи меҳнат ва ухдадорӣ ва вазифавӣ	1.1. Риоя намудани дастурамалҳои вазифавӣ ва қоидаҳои дохилии ширкат/ташкilot. 1.2. Мусоидат намудан дар ташкили шароити бехатарии қорӣ. 1.3. Хабар додан оид ба қорношоямӣ таҷҳизот, асбобҳо, дастгоҳҳо ва зуд бадшавии вазъи саломатӣ. 1.4. Риоя намудани низоми муқарраршудаи меҳнат ва истироҳат, қоидаҳои интизоми меҳнат.
2. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ	2.1. Гузаштан аз дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ. 2.2. Истифода намудани дастгоҳҳои электронӣ мувофиқи дастурҳо ва шиносномаи техникаи онҳо. 2.3. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодабарии таҷҳизот/дастгоҳҳои барқӣ.
3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии сӯхтор	3.1. Иҷро намудани қоидаҳои бехатарии сӯхтор. 3.2. Тахлия (эвакуация)-и қормандон ва меҳмонон аз рӯи нақшаи қўчонидан. 3.3. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомушкунӣ тибқи дастурамал.

4. Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ барои хатсайрҳои сайёҳӣ	4.1. Таҳлил намудани хатарҳои эҳтимолӣ дар хатсайр ва дарёфти роҳҳои коҳиш додани онҳо. 4.2. Гузаронидани дастурдиҳӣ ба сайёҳон оид ба масъалаҳои бехатарӣ. 4.3. Шинос намудани сайёҳ бо қоидаҳои бехатарии хатсайр. 4.4. Пешниҳод намудани <i>маълумоти мукамал</i>, бозғимод ва зарурӣ ба сайёҳон. 4.5. Қабул намудани <i>чораҳои зарурии бехатарӣ дар сураати якбора бад шудани обу ҳаво</i>. 4.6. Ҳамоҳангӣ намудани амалиёти сайёҳон дар мавриди ҳолатҳои фавқуллода. 4.7. Андешидани чораҳо чиҳати бартараф намудани ҳолатҳои ваҳму воҳима ва расонидани хабар ба ташкилотҳои дахлдор оид ба ҳолати фавқуллодаи бавуқӯмада. 4.8. Гирифтани маълумот пеш аз хатсайри сафар. 4.9. Шинос шудан бо дастурамал оид ба истифодабарии лавозимоти сайёҳӣ.
--	--

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани тартиботи дохилии ширкат/ташкилот; - муайян намудани корношоямӣ таҷҳизот, асбобҳо ва дастгоҳҳо; - риоя намудани талаботи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон; - иҷро намудани талаботи муқарраршуда дар ҳолатҳои фавқуллода; - риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ; - таҳлилии кормандон ва меҳмонон; - истифода намудани воситаҳои оташнишонӣ; - истифода намудани <i>воситаҳои паймоиш (навигатсия)</i>; - таъмин намудани бехатарии сайёҳон <i>дар хатсайр бо назардошти хусусиятҳои рельеф</i>; - додани маълумот ба сайёҳон оид ба қоидаҳои буду боши шаҳрвандони хориҷӣ дар қаламрави ҷумҳурӣ; - расонидани ёрии аввалия, хабар додан ба роҳбарияти ширкати сайёҳӣ ва ташкил намудани даъвати ёрии таъҷилӣ, наҷотдиҳанагон; - истифода намудан аз воситаҳои ёрии таъҷилӣ (доруккутии ёрии аввалия).
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва муқаррароти дохилии ташкилот; - қоидаҳои техникаи бехатарии барқӣ; - санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи фаъолияти соҳибкорӣ ва тижоратӣ; - асосҳои ҷомеашиносӣ, равоншиносӣ ва ҳавасмандкунии меҳнатӣ; - асосҳои қонунгузории меҳнат; - қоида ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат; - дастур оид ба истифодабарии таҷҳизот ва дастгоҳҳо; - омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровар; - <i>қоидаҳои истифодаи таҷҳизот</i>;

	- қоидаҳои тахлия дар ҳолатҳои ғавқуллода; - қоидаҳои истифодабарии воситаҳои оташнишонӣ; - қоидаҳои бехатарӣ, дастурҳо оид ба бехатарии сайёҳон; - олами набототу ҳайвоноти минтақа, ки барои саломатӣ ва ҳаёт хавфноканд; - рақамҳои тамос барои хадамоти маҳаллии ғавқуллода ва сафоратхонаҳо; - тартиби кор бо ресмон ва воситаҳои техникии роҳнамоии гузаргоҳҳо, суғурта ва ғайра; - техникаи ҳаракат ва рафъи монеаҳои характери гуногун; - ташкили тартиби ҳаракат ва дигар амалҳо дар гурӯҳ; - идоракунии корҳо ва амалҳои гуногун дар ҳолатҳои ғавқуллода.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор; - масъулиятнок; - ҷавобгӯӣ; - меҳрубон; - ташаббусқор; - бомаданият; - ба фишор тобовар.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳатӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Муҳоҷиса	Намоишдихӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигранда/худомаҳориди	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Риоя намудани ҳифзи меҳнат ва уҳдадорӣҳои вазифавӣ											
1.1. Риоя намудани дастурамалҳои вазифавӣ ва қоидаҳои дохилии ширкат/ташкilot										√	
1.2. Мусоидат намудан дар ташкили шароити бехатарии корӣ									√		
1.3. Хабар додан оид ба корношоямии таҷҳизот, асбобҳо, дастгоҳҳо ва зуд бадшавии вазъи саломатӣ									√		

1.4. Риоя намудани низоми муқарраршудаи меҳнат ва истироҳат, қоидаҳои интизоми меҳнат									√		
Элементи 2: Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ											
2.1. <i>Гузаиштан аз дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ</i>	√										
2.2. Истифода намудани дастгоҳҳои электронӣ мувофиқи дастурҳо ва шиносномаи техникаи онҳо	√										
2.3. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодабарии таҷҳизот/дастгоҳҳои барқӣ	√										
Элементи 3: Риоя намудани қоидаҳои бехатарии сӯхтор											
3.1. Иҷро намудани қоидаҳои бехатарии сӯхтор	√										
3.2. Тахлия (эвакуатсия)-и кормандон ва меҳмонон аз рӯи нақшаи кӯчонидан	√										
3.3. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторҳомӯшкунӣ тибқи дастурамал	√										
Элементи 4: Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ барои хатсайрҳои сайёҳӣ											
4.1. Таҳлил намудани хатарҳои эҳтимоли дар хатсайр ва дарёфти роҳҳои коҳиш додани онҳо											√
4.2. Гузаронидани дастурдиҳӣ ба сайёҳон оид ба масъалаҳои бехатарӣ											√
4.3. Шинос намудани сайёҳ бо қоидаҳои бехатарии хатсайр											√
4.4. Пешниҳод намудани <i>маълумоти мукамал, бозғатимод ва зарурӣ</i> ба сайёҳон											√
4.5. Қбул намудани <i>чораҳои зарурии бехатарӣ дар сурати якбора бад шудани обу ҳаво</i>	√										
4.6. Ҳамоҳангӣ намудани амалиёти сайёҳон дар мавриди ҳолатҳои	√										

фавкулудда.											
4.7. Андешидани чораҳо чихати бартараф намудани ҳолатҳои ваҳму воҳима ва расонидани хабар ба ташкилотҳои дахлдор оид ба ҳолати фавкулуддаи бавукӯбомада.	√										
4.8. Гирифтани маълумот пеш аз хатсайри сафар.	√										
4.9. Шинос шудан бо дастурамал оид ба истифодабарии лавозимоти сайёҳӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Гузаштан аз дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ - ин:	- қабл аз иҷозатдиҳии коргар ба иҷрои вазифаи худ бо коргар дастурдиҳии техникаи бехатарӣ гузаронида мешавад. Тартиби мазкур - шартӣ ҳатмӣ муносибатҳои меҳнатии батартибдаровардашудаи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.
Тахлия (эвакуатсия)-и кормандон ва меҳмонон - ин:	маҷмӯи чорабиниҳои ташкилотӣ барои баровардани кормандон/меҳмонон аз минтақаҳои фавкулудда ба макони бехатар.
Маълумоти мукамал/зарурӣ - ин:	- маълумот оид ба хатсайр, ҳолати объектҳои табиӣ ва объектҳои нақлиёт, инфраструктураи роҳ ва сафар дар хатсайр.
Чораҳои зарурии бехатарӣ дар сурати якбора бад шудани обу ҳаво - ин:	- қатъ кардани ҳаракат, ҷойгир намудани сайёҳон дар ҷойҳои бехатар, ва агар имкон бошад, бо онҳо ба пойгоҳҳои асосӣ, миёна ва ё ба пунктҳои наздиктарини аҳолинишин баргаштан.
Хатсайр бо назардошти хусусиятҳои рельефи минтақа - ин:	- иқлим, олами ҳайвонот, вазъияти сиёсӣ, экологӣ ва роҳҳои фаёли ҳаракат дар хатсайр чӣ дар марҳалаи лоиҳакашии хатсайр ва чӣ дар вақти гузаштани он.
Воситаҳои паймоиш (навигатсия) - ин:	харитаи электронии топографӣ дар смартфон, навигатори сайёр ё дигар дастгоҳи электронӣ, харитаи топографии коғазӣ ва харитаҳои гуногун дар зарфи обногузар, инчунин қутбнамои магнитӣ, баландисанҷи иловагӣ ё қабулкунаки GPS.
Қоидаҳои истифодабарии таҷҳизот - ин:	- аз оташ дур нигоҳ доштани хаймаҳо, чодирҳо, ҳалтаҳои хоб, гилемҳо, либосҳои (жилеткаҳо) наҷотдиҳӣ, ҳалтаҳои хушк ва дигар чизҳои зуд оташгиранда; - ҳангоми кашидани чодир ҷойгиршавии оташ ва самти шамолро ба назар гирифтани: қанори чодир аз оташ бояд на камтар аз се метр дур бошад; - занҷиракхоро дар хаймаҳо ва ҳалтаҳои хоб бодикқат ва оҳиста кушода ва маҳкам кардан; - табар, арра ва дигар ашёи сӯрох ва буранда бояд дар

	куттиҳо ва халтаҳо чойгир карда шаванд; - нафурӯзонидани оташ дар хаймаҳо (шамъ, оташак ва ғайра); - сигор кашидан ва нигоҳ доштани ҳайвоноти хонагӣ дар хайма манъ аст.
--	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Муошират кардан бо забони хоричӣ дар сатҳи заминавӣ	ТВ 02-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур малака ва донишҳои барои фаҳмиш ва истифодаи забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), ибораҳои одии дар ҷои корӣ маъмулан истифодашавандаи ҳислати заминавӣ ва пешгӯйшаванда аз мисоли салому алейк, хайру хуш, марбут ба хизматрасонии инфиродии мизочон/фармоишгаронро инъикос мекунад, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - кормандони ҳама сатҳи соҳаи мазкур.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - донишҳои ҳарфҳои алифбои русӣ/англисӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муошират кардан боадабона бо мизочон/фармоишгарон	1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур. 1.2. Истифода намудани ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзаратпурсӣ, сипосгузорӣ) бо мизочон/фармоишгарон. 1.3. Истифода намудани забони имову ишора ё луғат ҳангоми пайдо шудани монеаи забонӣ. 1.4. Истифода намудани захираҳои мувофиқ ва муроҷиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур.
2. Муошират кардан бо мизочон/фармоишгарон бо забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ) барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор	2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани муошират. 2.2. Истифода намудани ҳама гуна усулҳои дидорӣ (визуалӣ) барои беҳтар ва иваз кардани муоширати шифоҳӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- малакаҳои коммуникативӣ ва байнишахсиятӣ барои таъмини муоширати мусбатона, боадабона бо мизочон/фармоишгарон; - истифодаи калимаҳои калидӣ, ибораҳо, ифодаҳои кӯтоҳ ва рақамҳои барои муошират бо мизочон/фармоишгарон зарур ва мутобиқ ба ҷойи кори мушаххас
Донишҳои талабшаванда:	- одоби салом, муаррифӣ ва посух ба саволҳои мизочон/фармоишгарон, ҳамкорон; - маданияти муоширати касбӣ; - методика ва таҷрибаи муошират бо имову ишора, забони бадан; - ҷанбаҳои равонии одоби муошират; - масоили равандҳои идрок ва фаҳмиши шарикӣ муошират; - мафҳум, мушкilot ва хусусиятҳои муоширати байнифарҳангӣ; - мундариҷаи мафҳумҳои асосии равонӣ - тафҳиси (психодиагностики) шарикӣ муошират.

Муносибати талабшаванда ба кор:	- кӯшиши омӯхтани забони хориҷӣ; Чунин бояд буд: - хушмуомила; - меҳрубон; - ташаббускор.
---------------------------------	---

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусохиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Муошират кардан бо адабона бо мизочон/фармоишгарон											
1.1. 1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур				√							
1.2. 1.2. Истифода намудани ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзаратпурсӣ, сипосгузорӣ) бо мизочон/фармоишгарон				√							
1.3. 1.3. Истифода намудани забони имову ишора ё луғат хангоми пайдо шудани монетии забонӣ				√							
1.4. 1.4. Истифода намудани захираҳои мувофиқ ва мурочиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур				√							
Элементи 2: Муошират кардан бо мизочон/фармоишгарон бо забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ) барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор											
2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани муошират				√							

2.2. Истифода намудани ҳама гуна усулҳои дидорӣ (визуалӣ) барои беҳтар ва иваз кардани муоширати шифоҳӣ				√							
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ибораҳои одии маъмулан истифодашаванда:	- субҳ ба хайр; - корҳо чӣ тавр? - то боздид; - ба шумо чӣ гуна хизмат расонам ва ғ.
Захираҳои мувофиқ:	- дафтарчаи қайд, рӯзнома барои сабти калимаҳои маъмули истифода, барои зиёд кардани захираи калимаҳо; - луғати калимаҳо, ибораҳо; - луғатҳои гуногун (мавзӯӣ, касби алоҳида, бо расмҳо ва ғ.); - китобчаҳо; - аломатҳо бо тавзеҳот; - сайтҳо барои тарҷума.
Муошират:	- гӯш додан ба маслиҳат ва эзоҳот; - пешниҳоди иттилооти ҷорӣ мисли: - расонидани кумак дар доираи уҳдадорихои худ; - фаҳмонидан ва пешниҳоди дастурҳои одӣ ва ғ.
Усулҳои дидорӣ (визуалӣ):	- дар нақша нишон додан; - иттилооти заруриро дар хуччатҳо, хуччатҳои фармоиш ва нақшаҳо қайд кардан; - истифодаи калкулятор барои ҳисоби арзиши хароҷоти муайян ва ғ.; - истифодаи забони имову ишора, забони ҷисмонӣ; - нишон додани чизи мушаххас ва ғ.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо бо роҳбаладон		ТИ 4221-01-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ҳамкориро тарафайнро байни турагентҳо ва роҳбаладон ҷиҳати ҳамоҳангсозии сайёҳатҳо ва дар сатҳи баланд амалӣ кардани онҳоро тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ҳамоҳангсозии сайёҳатҳо бо роҳбаладон.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон; - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - ТВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҷиҳзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - ТВ 02-2/01 Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо пеш аз оғози сайёҳат	1.1. Интиҳоб намудани роҳбалад. 1.2. Ҳамоҳанг намудани нақшаи сайёҳат. 1.3. Муайян намудани шумораи ҷойҳои таърихӣ (объектҳо) ташриф намудаи сайёҳон. 1.4. Мувофиқа намудани вақт ва мақсади сафарҳои дар пешистода. 1.5. Ба нақша гирифтани танаффусҳо ва газакҳо (перекуси). 1.6. Гузаронидани сайёҳат ба вақти дигар вобаста ба номусоидии обу ҳаво ё дигар ҳолатҳои фавқуллода.	
2. Ҳамоҳангсозӣ намудани хизматрасониҳои роҳбаладон	2.1. Ҳамроҳӣ намудани сайёҳон дар сайёҳатҳои гуногун ва хатсайри мушаххас . 2.2. Пешвоз гирифтани сайёҳон дар вокзал ё фурудгоҳ. 2.3. Шинос намудани сайёҳон бо ҷойҳои тамошобоб ва одамони барҷаста. 2.4. Шинос намудани сайёҳон бо объектҳои барҷастаи меъморӣ, маданият ва варзишӣ.	
Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани тартиботи дохилии ширкат/ташкилот; - риоя намудани одоби касбӣ; - ба нақша гирифтани кор; - интиҳоб намудани ҷойҳои таърихӣ ва муайян намудани шумораи онҳо; - ворид намудани танаффусҳо ва газакҳо (перекуси) ба нақшаи сайёҳат; - пешниҳод намудани усулҳои мувофиқ барои сайёҳон дар ҳолатҳои фавқуллодаи ба амаломеда ; - пешвоз гирифтани сайёҳони вурудгашта (омеда) дар ҷойҳои муайяншуда; - кор кардан дар доираи дастурамали вазифавӣ; - кор бо технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ.	
Донишҳои талабшаванда:	- тартиботи дохилии ширкат/ташкилот; - асосҳои равоншиносӣ; - дастурҳо дар бораи қоидаҳои рафтори сайёҳон ҳангоми сафар; - ҷойҳои ҷолиби диққати мамлакат ва минтақаҳо; - хусусияти ҳолати фавқуллода ; - таърихи мамлакат ва ҷаҳон;	

	- ҷуғрофӣ ва хусусиятҳои минтақавӣ; - таснифи хатсайрҳои сайёҳат; - дастурамали вазифавӣ; - технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - мушоҳидакор; - бодикқат; - масъулиятшинос. - хоҳиши ба даст овардани иттилооти нав; - ташкилотчӣ; - ҷуртқат.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Хатӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мушоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/худомаҷоридӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Ҷамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо пеш аз оғози сайёҳат											
1.1. Интиҳоб намудани роҳбалад	√										
1.2. Ҷамоҳанг намудани нақшаи сайёҳат	√										
1.3. Муайян намудани шумораи ҷойҳои таърихӣ (объектҳо) таъриф намудани сайёҳон	√										
1.4. Мувофиқа намудани вақт ва мақсади сафарҳои дар пешистода	√										
1.5. Ба нақша гирифтани танаффусҳо ва газакҳо (перекуси)	√		√								
1.6. Гузаронидани сайёҳат ба вақти дигар вобаста ба номусоидии онҳо ҳаво ё дигар ҳолатҳои фавқуллодда	√			√							
Элементи 2. Ҷамоҳангсозӣ намудани хизматрасониҳои роҳбаладон											
2.1. Ҷамоҳанг намудани сайёҳон дар <i>сайёҳатҳои гуногун ва хатсайри мушаххас</i>	√										
2.2. Пешвоз гирифтани сайёҳон дар вокзал ё фурудгоҳ	√			√							

2.3. Шинос намудани сайёҳон бо ҷойҳои тамошобоб ва одамони барҷаста	√			√							
2.4. Шинос намудани сайёҳон бо объектҳои барҷастаи меъмории, маданият ва варзишӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Сайёҳатҳои гуногун – инҳо:	- турҳо, походҳо, круизҳо ва ғайра.
Хатсайри мушаххас - ин:	- роҳи ҳаракати сайёҳон аст, ки ташрифи пайдарпай ба ёдгориҳои таърихӣ, табиӣ ва дигар ҷойҳои сайёҳатро муайян мекунад.
Ҳолати фавқулоддаи ба амаломеда - инҳоянд:	- табиӣ : зери тарма мондан, сармои саҳт, жола, сел, тундбод, сунами ва ғ. - сунӣ (техногенӣ) : тарқиш, садама, сӯхтор ва ғ. - муҳити зист (экологӣ) бо тағйирёбии биосфера (биёбоншавӣ) алоқаманд аст. - биологӣ : эпидемия, эпизоотия.
Хусусияти ҳолати фавқулодда - ин:	- вақт, ҷой, шумораи осебдидагон, интиқоли онҳо, ҷойгиршавии гурӯҳ, ҷорабиниҳои пешбинишуда, кӯмаки зарурӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Дарёфт намудани шарикони боэътимод	TI 4221-02-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур тартиб ва роҳҳои пешниҳод намудани дархост ва дарёфт намудани шарикони боэътимодно барои сайёҳат, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар мавриди банақшагирии сайёҳатҳо вобаста ба дархосту пешниҳодҳои ташкилоту муассисаҳо ва мизочон дар алоҳидагӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон; - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - ТВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - ТВ 02-2/01 Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ; - TI 4221-01-2/01 Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо бо роҳбаладон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Паҳн кардани иттилооти самаранок	1.1. Ташкил кардани ҳисоби тичоратӣ (бизнес-аккаунт). 1.2. Пур кардани профили (саҳифаи) худ бо маълумоти зарурӣ . 1.3. Таъсис додани репост аз саҳифаи расмӣи ширкат.
2. Ҷустуҷӯ намудани сайёҳатҳои дилхоҳ тавассути барномаҳои махсус	2.1. Зеркашӣ (скачать) ва насб кардани барнома. 2.2. Ҷустуҷӯ ва пайдо кардани сайёҳатҳои қулай ва ғоидаовар. 2.3. Гирифтани маълумоти зарурӣ дар бораи сайёҳатҳо . 2.4. Мувофиқа намудани сайёҳати интихобшуда бо шахси масъули ташкил ва гузаронидани сайёҳат. 2.5. Истифода намудани барномаҳои махсус барои ташаккули (формирование) тур (саёҳат).
3. Дастрас намудани хатсайр пас аз мувофиқа	3.1. Дархост гузоштан дар бораи сафар. 3.2. Банд (брон) кардани сайёҳат бо истифода аз смартфон.

намудани он	3.3. Иҷро намудани <i>пардохти маҷозӣ (онлайн)-и</i> сафарҳо тавассути барномаҳои мобилӣ.
Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои муошират дар шабакаҳои Интернетӣ; - ворид намудани иттилоот дар шабакаҳои иҷтимоӣ; - ташкил намудани профили (саҳифаи) худ бо маълумотҳои зарурӣ оид ба сайёҳатҳо дар сомонаҳои Интернетӣ; - кор кардан бо шабакаи Интернет ва зеркашӣ (скачать) намудани маълумоти зарурӣ; - пайдо кардани сайёҳатҳои мувофиқ дар шабакаҳои иҷтимоӣ ва ширкатҳои сайёҳӣ; - кор бо ташкилоту муассисаҳо, сайёҳони инфиродӣ доир ба ташкил ва гузаронидани сайёҳатҳо; - кор бо дархосту пешниҳодҳои ташкилоту муассисаҳо, сайёҳони инфиродӣ; - иҷро кардани амалиётҳои беҳатарӣ маҷозӣ (онлайн); - ташкил кардани ҳисоби тижоратӣ (бизнес-аккаунт); - таъмин намудани амнияти иттилоотӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои муошират дар шабакаҳои Интернетӣ; - қонунгузорӣ дар соҳаи сайёҳӣ, дигар ҳуҷҷатҳои меъёрии марбут ба фаъолияти касбӣ; - барномаҳои системаҳои амалиётӣ, осебпазирии веб барномаҳо; - асосҳои технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ; - технологияи on-line бронкунӣ (бандкунӣ); - тартиби самаранок паҳн кардани ахборот бо истифода аз репост; - қоидаҳои анҷом додани амалиётҳои беҳатарӣ маҷозӣ (онлайн); - маълумот оид ба шабакаҳои иҷтимоӣ ва ширкатҳои сайёҳӣ; - <i>тревел-эксперт</i> ва тартиби истифодабарии он; - мафҳуми амнияти иттилоотӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор; - мушоҳидакор; - суботкор; - бодикқат; - фаъол; - масъулиятшинос.

Дастур онд ба чамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/худбаҳолиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Паҳн кардани иттилооти самаранок											
1.1. Ташкил кардани ҳисоби тижоратӣ (бизнес-аккаунт)	√										
1.2. Пур кардани профили (саҳифаи) худ бо маълумоти зарурӣ	√			√							
1.3. Таъсис додани репост аз саҳифаи расмӣи ширкат	√										
Элементи 2: Ҷустуҷӯ намудани сайёҳатҳои дилхоҳ тавассути барномаҳои махсус											
2.1. Зеркашӣ (скачать) ва насб кардани барнома	√			√							
2.2. Ҷустуҷӯ ва пайдо кардани сайёҳатҳои қулай ва ғоидаовар	√			√							
2.3. Гирифтани маълумоти зарурӣ дар бораи сайёҳатҳо	√			√							
2.4. Мувофиқа намудани сайёҳати интихобшуда бо шахси масъули ташкил ва гузаронидани сайёҳат	√			√							
2.5. Истифода намудани барномаҳои махсус барои ташаққули (формирование) тур (саёҳат)	√			√							
Элементи 3: Дастрас намудани хатсайр пас аз мувофиқа намудани он											
3.1. Дархост гузоштан дар бораи сафар	√			√							
3.2. Банд (брон) кардани сайёҳат бо истифода аз смартфон	√			√							
3.3. Иҷро намудани пардохти маҷозӣ (онлайн)-и сафарҳо тавассути барномаҳои мобилӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Маълумоти зарурӣ – ин:	- тасвирҳо, лайфхакҳо, баррасиҳои меҳмонхонаҳо ва ҳикояҳои сайёҳати шахсии худ, бо замима намудани аксҳои аксбардорони ҳаваскор ва ғайра.
Репост - ин:	- имкони мубодилаи наشري ягон каси дигарро дар саҳифаи шахсии худ дар шабакаи иҷтимоӣ бо нигоҳ доштани истинод ба манбаъ дар шакли аслии худ гузоштан аст. Репост як унсури муҳим барои ҳар касе, ки дар онлайн - чомеаҳо фаъол аст ва меҳодад иттилоотро ба таври муассир паҳн кунад.
Маълумоти зарурӣ дар бораи сайёҳатҳо - ин:	- тавсифҳои муфассал, нархҳо, маълумот дар бораи парвоз, дастрасии сайёҳат ва ғайра.
Шахси масъули таъкил – инҳо:	- роҳбари таъкилот, корхона, сайёҳи инфиродӣ.
Пардохти маҷозӣ (онлайн)- ин:	- системаест, ки ба корбар имкон медиҳад, ки бо истифода аз корти бонкӣ барои сафари ҳудаш фавран пардохт кунад. Пул фавран ба суратҳисоб дохил карда мешавад ва ба сайёҳ (ё шахси масъул) лозим намеояд, ки ба идора равад.
Тревел-эксперт - ин:	- воҳиди мустақили сайёҳӣ, мутахассиси варзидаи соҳаи худ. Ӯ мутахассисест, ки ба омӯзгорон ва волидон дар тарҳрезӣ ва брон (банд) кардани сайёҳатҳои таълимӣ барои мактаббачагон кӯмак мекунад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат	ТИ 4221-03-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур тартиб ва тарзу роҳҳои дастрас намудани маълумоти заруриро доир ба сайёҳат тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми банақшагирии сайёҳат.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - ТВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - ТВ 02-2/01 Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ; - ТИ 4221-01-2/01 Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо бо роҳбаладон; - ТИ 4221-02-2/01 Дарёфт намудани шарикони боэътимод.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Дастрас намудани маълумоти зарурӣ оид ба сайёҳат	1.1. Гирифтани маълумот дар бораи намудҳои сайёҳат (тавсифоти мухтасар). 1.2. Шинос шудан бо маводи таблиғотӣ доир ба хатсайр . 1.3. Дастрас кардани маълумот дар бораи давомнокӣ ва масофаи хатсайр. 1.4. Гирифтани маълумот дар бораи манзил ва категорияҳои ҷойи зист. 1.5. Дастрас намудани маълумот дар бораи интиқоли (трансфер)- и сайёҳон . 1.6. Гирифтани маълумот оид ба қоидаҳои вуруд ва мавҷудияти речаи раводид (наличие визового режима).
2. Гирифтани маълумоти зарурӣ оид ба сайёҳати маҳаллӣ	2.1. Гирифтани маълумот оид ба иқлими маҳал. 2.2. Гирифтани маълумот доир ба урфу одати маҳал. 2.3. Пешниҳод намудани маълумот доир ба хусусиятҳои қонунҳои амалкунандаи маъмурии маҳал.

	2.4. Машварат додан ба сайёҳон оид ба хусусиятҳои маҳалл, менталитет, ғизо, қоидаҳои рафтор пеш аз сафар.
--	---

Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан дар шабакаҳои иҷтимоӣ; - гирифтани маълумоти зарурӣ вобаста ба самти фаъолияти сайёҳӣ; - ба нақша гирифтани корҳо; - паҳн кардани маводи таблиғотӣ вобаста ба самти сайёҳӣ; - ҷойгир намудани маълумот дар бораи суроға ва телефонҳои намоёндагҳои дипломатӣ ва консулгарии мамлакати ба он воридшаванда; - фаҳмидани сохтори равандҳо ва шабакаҳои интиқоли маълумот; - ҳамкорӣ намудан бо намоёндагони соҳа чиҳати гирифтани маълумот оид ба сайёҳатҳо; - брон (банд) кардани сайёҳатҳо тариқи маҷозӣ (онлайн).
Донишҳои талабшаванда:	- системаҳои амалиётӣ ва барномаҳои компютерӣ; - тартиби кор бо шабакаҳои иҷтимоӣ; - усулҳои дастрас кардани маълумоти зарурӣ; - урфу одати мамлакати ба он воридшуда; - суроға ва телефонҳои намоёндагҳои дипломатӣ ва консулгарии мамлакати ба он воридшаванда; - почтаи электронӣ ва тартиби ирсол ва қабули маълумот ба воситаи он; - шабакаҳо барои интиқол ва гирифтани маълумот; - технологияи маҷозӣ (online) бронкунӣ (бандкунӣ).
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор; - мушоҳидакор; - суботкор; - бодикқат; - фаъол; - масъулиятшинос.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Дастрас намудани маълумоти зарурӣ оид ба сайёҳат											
1.1. Гирифтани маълумот дар бораи намудҳои сайёҳат (тавсифоти мухтасар)	√			√							

1.2. Шинос шудан бо маводи таблиғотӣ доир ба хатсайр	√			√							
1.3. Дастрас кардани маълумот дар бораи давомноқӣ ва масофаи хатсайр	√			√							
1.4. Гирифтани маълумот дар бораи манзил ва категорияҳои ҷойи зист	√			√							
1.5. Дастрас намудани маълумот дар бораи интиқоли (трансфер)- и сайёҳон	√			√							
1.6. Гирифтани маълумот оид ба қоидаҳои вуруд ва мавҷудияти речаи равондид (наличие визового режима)	√			√							
Элементи 2: Гирифтани маълумоти зарурӣ оид ба сайёҳати маҳаллӣ											
2.1. Гирифтани маълумот оид ба иқлими маҳал	√		√								
2.2. Гирифтани маълумот доир ба урфу одати маҳал	√			√							
2.3. Пешниҳод намудани маълумот доир ба хусусиятҳои қонунҳои амалкунандаи маъмурии маҳал	√		√								
2.4. Машварат додан ба сайёҳон оид ба хусусиятҳои маҳалл, менталитет, ғизо, қоидаҳои рафтор пеш аз сафар	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Мавадҳои таблиғотӣ доир ба хатсайр - ин:	- таблиғот (реклама) дар матбуот, таблиғоти ҷопӣ, таблиғоти аудиовизуалӣ, таблиғот ба воситаи радио ва телевизион, тухфаҳои таблиғотӣ, таблиғоти почтаи мустақим, таблиғоти берунӣ, таблиғоти компютерӣ ва ғайра. Аз рӯи самт онҳо таблиғеро, ки ба истеъмолкунандагони эҳтимоли нигаронида шудааст ва таблиғе, ки ба ширкатҳои сайёҳӣ нигаронида шудааст, фарқ мекунад. Ба гуфтаи коршиносон, 90% ширкатҳои сайёҳӣ паёмҳои таблиғотии худро дар расонаҳои ҷопӣ ҷойгир мекунад: таблиғ ва нашрияҳои дорои хусусияти баррасӣ ва таблиғотӣ. Таблиғоти радио. Радио аз рӯи басомади истифода аз ҷониби таблиғгарони гуногун ҷои дуҷумро ишғол мекунад.
Интиқоли (трансфер)- и сайёҳон , ин:	- интиқол (трансфер) як истилоҳест, ки аз забони англисӣ гирифта шудааст (transfer - to move). Имрӯз ин истилоҳ барои интиқоли сайёҳон аз ҷои омадан (аз вокзал, бандар, фурудгоҳ) ба меҳмонхона, манзил ғайбона истифода мешавад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон	ТІ 4221-04-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур қоидаҳо, зарурият ва намудҳои суғуртакунонии сайёҳонро дар рафти омодакунии ҳуҷҷатҳо барои баромадан ба сайёҳат тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми суғуртакунонии сайёҳон.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - ТВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - ТВ 02-2/01 Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ; - ТІ 4221-02-2/01 Дарёфт намудани шарикони боэътимод; - ТІ 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Гирифтани маълумот оид ба раванди суғуртакунонии сайёҳон	1.1. Интиҳоб намудани ширкати суғуртакунонӣ ва бастанӣ шартнома бо он. 1.2. Нишон додани мамлакат ва муҳлати суғурта. 1.3. Қайд кардани муҳлати сафар ва шумораи шахсони ҳуҷҷат гиранда. 1.4. Интиҳоб намудани тарифи (меъёри) мувофиқ . 1.5. Дохил кардани ҳамаи сайёҳон ва маълумотҳои тамоси (контактные данные) гирандаи полис дар ҳуҷҷат.
2. Суғурта кардани сайёҳон тибқи қонунгузории амалкунанда	2.1. Гирифтани суғуртаи ҳатмӣ барои сайёҳон. 2.2. Гирифтани суғуртаи сайёҳон аз ҳодисаҳои нохуш . 2.3. Гирифтани суғуртаи раводид (виза) . 2.4. Гирифтани суғурта барои бекор кардани сафар .
Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми суғуртакунонии сайёҳон; - интиҳоб намудани ширкатҳои суғуртакунонии боэътимод; - хондани санадҳои меъёрию ҳуқуқии танзимкунандаи соҳаи сайёҳӣ; - бастанӣ шартномаҳо бо шикатҳои суғуртакунонӣ; - ҳамкорӣ намудан бо ширкатҳои сайёҳӣ; - кор кардан бо шабака; - кор кардан дар доираи дастурамали вазифавӣ; - ба нақша гирифтани вақт; - истифода намудани шабакаҳои интиқоли маълумот.
Донишҳои талабшаванда:	- санадҳои меъёрию ҳуқуқии танзимкунандаи соҳаи сайёҳӣ; - санадҳои асосии меърӣ ва ҳуқуқӣ дар самти суғуртакунонӣ; - қоидаҳои ба танзим даровардани ҳуҷҷатгузорӣ; - дастурамали вазифавӣ; - тартиби барасмиятдарории суғуртаи ҳатмӣ; - намудҳои суғурта барои сайёҳон ва тартиби гирифтани онҳо; - шикатҳои суғуртакунонӣ ва тартиби ҳамкорӣ бо онҳо; - системаҳои амалиётӣ ва барномаҳои компютерӣ; - номгӯи ҳуҷҷатҳо барои барасмиятдарории суғуртаи сайёҳон.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор;

	- мушоҳидакор; - суботкор; - бодикқат; - ташкилотчӣ; - ташаббускор; - фаъол; - масъулиятшинос.
--	--

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳафт ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозинақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Гирифтани маълумот оид ба раванди суғуртакунонии сайёҳон											
1.1. Интиҳоб намудани ширкати суғуртакунонӣ ва бастанӣ шартнома бо он		√									√
1.2. Нишон додани мамлакат ва муҳлати суғурта											√
1.3. Қайд кардани муҳлати сафар ва шумораи шахсони ҳуҷҷат гиранда		√									√
1.4. Интиҳоб намудани тарифи (меъёри) мувофиқ											√
1.5. Дохил кардани ҳамаи сайёҳон ва маълумотҳои тамоси (контактные данные) гирандаи полис дар ҳуҷҷат		√									√
Элементи 2: Суғурта кардани сайёҳон тибқи қонунгузории амалкунонда											
2.1. Гирифтани суғуртаи ҳатмӣ барои сайёҳон											√
2.2. Гирифтани суғуртаи сайёҳон аз ҳодисаҳои нохуш		√									√
2.3. Гирифтани суғуртаи раводид (виза)											√
2.4. Гирифтани суғурта барои бекор кардани сафар		√									√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Нишон додани мамлакат:	- яъне мамлакате, ки шумо ба он ҷо меравед ё якчанд мамлакатҳо, агар шумо полиси солонро гирифтани бошед.
Тарифи (меъёри) мувофиқ - ин:	- масалан, дар бастаи асосии Tripinsurance танҳо ёрии тиббӣ ва таъҷилии стоматологӣ мавҷуд аст, вале дар варианти стандартӣ аллакай аксари ҳолатҳои суғурта марбут ба саломатӣ ба назар гирифта шудааст.
Суғуртаи ҳатмӣ - ин:	- ин намуди суғурта ҷуброни хароҷоти тиббиро ҳангоми муолиҷаи бемории ногаҳонӣ ё захмдоршавӣ таъмин менамояд.
Суғуртаи сайёҳон аз ҳодисаҳои нохуш - ин:	- пардохти якдафъаанро ҳангоми руҳ додани ҳолати воқеии садама ё беморию дар назар дорад, на хароҷотҳои марбут ба онро.
Суғуртаи раводид (виза) - ин:	- суғуртаи ҳатмии сафар ҳангоми муроҷиат барои раводиди Шенген талаб карда мешавад. Ин суғурта инчунин суғуртаи тиббии раводиди Шенген, суғуртаи сайёҳии Шенген ё суғуртаи тиббии хориҷӣ номида мешавад.
Суғурта барои бекор кардани сафар - ин:	- муҳофизати хатарҳои молиявии сайёхро, ки бо ҳолатҳое, ки метавонад ба бекор кардани ҳуди сафар оварда расонад, таъмин менамояд. Пардохти суғурта хароҷоти ташкили сафарро (хариди чиптаҳо, брон кардани меҳмонхонаҳо, арзиши сафар ва ғайра) мепӯшонад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун	ТІ 4221-05-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муаррифӣ ва пешниҳод намудани бастаи сайёҳатро (тур-пакет) ба мизочон бо усулҳои гуногун бо назардошти риояи одоби касбӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми пешниҳоди бастаи сайёҳат (тур-пакет) вобаста ба дархосту пешниҳоди мизочон.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - ТВ 02-2/01 Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ; - ТІ 4221-02-2/01 Дарёфт намудани шарикони боэътимод; - ТІ 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - ТІ 4221-04-2/01 Ба роҳ мондани суғуртақунонии сайёҳон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муаррифӣ намудани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет)	1.1. Муаррифӣ намудан бастаи сайёҳӣ (тур-пакет) бо истифода аз усулҳои пешбурди маҳсулоти сайёҳӣ дар фаъолияти ширкатҳои сайёҳӣ. 1.2. Таҳия ва паҳн кардани маводи таълимотӣ (рекламавӣ) ва иттилоотӣ .
2. Фурӯхтани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет) ба сайёҳон	2.1. Фурӯхтани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет) тавассути телефон, Интернет ва ахбори омма. 2.2. Бастани шартномаҳо барои фурӯши бастаи сайёҳӣ. 2.3. Додани ҳуҷҷатҳои зарурӣ ба сайёҳ пас аз бастани шартнома.

Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан бо шабакаҳои иҷтимоӣ; - пешниҳод намудани бастаҳои сайёҳӣ; - паҳн намудани маводҳои таблиғотӣ – ташвиқотӣ; - дарёфт кардани мизочони боэътимод чихати фурӯхтани бастаҳои сайёҳӣ; - бастани созишномаҳо ва муомилот (сделка) чихати фурӯхтани бастаҳои сайёҳӣ;
Донишҳои талабшаванда:	- таҳия кардани маводи таблиғотӣ (рекламавӣ) ва иттилоотӣ; - қоидаҳои фурухтани бастаҳои сайёҳӣ; - тартиби додани ҳуҷҷатҳои зарурӣ ба сайёҳ пас аз бастани шартномаҳо; - тартиби ташкили намоишгоҳҳо ва муаррифии бастаи сайёҳат дар онҳо; - қоидаҳои муаррифии маҳсулоти сайёҳӣ; - барномаҳои компютерӣ ва зеҳни сунъӣ (искусственный интеллект) барои эҷоди наворҳои (роликҳои) видеоӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор; - мушоҳидакор; - суботкор; - ташкилотчӣ; - ташаббускор; - бодикқат; - масъулиятшинос.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи равандикор	Баҳоиди маҳсулотитайёр	Ҳафти ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозинақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаиттаълим гиранда/худомаҷлиҳӣ	Баҳоиди тарфи сеюм
Элементи 1: Муаррифӣ намудани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет)											
1.1. Муаррифӣ намудан бастаи сайёҳӣ (тур-пакет) бо истифода аз усулҳои пешбурди маҳсулоти сайёҳӣ дар фаъолияти ширкатҳои сайёҳӣ	√			√							
1.2. Таҳия ва паҳн кардани маводи таблиғотӣ (рекламавӣ) ва иттилоотӣ	√			√							
Элементи 2: Фурухтани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет) ба сайёҳон											

2.1. Фурӯхтани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет) тавассути телефон, Интернет ва ахбори омма	√			√							
2.2. Бастани шартномаҳо барои фурӯши бастаи сайёҳӣ	√			√							
2.3. Додани ҳуҷҷатҳои зарурӣ ба сайёҳ пас аз бастани шартнома	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Усулҳои пешбурди маҳсулоти сайёҳӣ - ин:	- маҷмӯи тадбирҳои мебошад, ки ба татбики он нигаронида шудаанд, аз ҷумла таблиғот (реклама), муаррифӣ, иштирок дар намоишҳо, ярмаркаҳои махсусгардонидашуда, ташкили марказҳои иттилоотӣ, наشري каталогҳо, брошюраҳо ва ғайра.
Маводи таблиғотӣ (рекламавӣ) ва иттилоотӣ - ин:	- флаерҳо, буклетҳо ва каталогҳо мебошанд. Чунин маводи таблиғотӣ маводи ҷопӣ мебошанд, ки дар шакли китоб, маҷалла ва ҳама гуна шакл бо номгӯи молҳои фурӯхташуда пешниҳод карда мешаванд. Онҳо инчунин барои тавсиф тасвирҳо доранд. Инчунин таблиғот тавассути воситаҳои ахбори омма (телевизион, радио), наворҳо дар шабакаҳои иҷтимоӣ, шабакаи Интернет ва ғ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон	ТІ 4221-06-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур тартиб ва усулҳои истифода бурдани барномаҳои таъминоти ро барои муошират бо сайёҳон, ворид шудан ба барномаҳои асосӣ барои муошират бо сайёҳон ва ширкатҳои сайёҳиро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар мавриди муошират намудан бо сайёҳон ва коркунони ширкати сайёҳӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТІ 4221-02-2/01 Дарёфт намудани шарикони бозътимод; - ТІ 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - ТІ 4221-04-2/01 Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон; - ТІ 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Ворид шудан ба барномаҳо барои муошират бо сайёҳон	1.1. Истифода бурдани барномаҳои шабакаи иҷтимоӣ барои муошират. 1.2. Кор кардан бо барномаҳои ҷустуҷӯи хориҷиёни наздик ҷойгиршуда. 1.3. Ворид шудан ба барномаҳо барои интихоби ҳамсухбатон (мусоҳибон) вобаста ба манфиатҳо.
2. Муайян намудани вазифаҳои (функсияҳои) асосии барномаҳои мобилии сайёҳӣ барои ширкатҳои сайёҳӣ	2.1. Ташкил кардани саҳифа бо маълумот дар бораи ширкат. 2.2. Ворид намудани рӯйхати турҳо. 2.3. Тартиб додани феҳристи хизматрасониҳои иловагӣ . 2.4. Таъсис додани феҳристи муассисаҳо ва ҷойҳои ҷолиби тамошо. 2.5. Тартиб додани саҳифаи тахфифҳо (аксияҳо) ва

	пешниҳодҳои мувофиқ. 2.6. Кор кардан бо харитаҳо ва <i>геолокатсия</i> .
3. Муайян намудани вазифаҳои (функсияҳои) асосии барномаҳои мобилии сайёҳӣ барои сайёҳон	3.1. Чустучӯ намудани меҳмонхонаҳо дар кишвар бо рейтингҳо. 3.2. Дарёфт кардани харита бо нишон додани ҷойҳои муҳим. 3.3. Ворид шудан ба саҳифаҳои иттилоотии барои омодагӣ ба сафар барои сайёҳон мусоидаткунанда. 3.4. Чустучӯ намудани рейтингҳои тарабхонаҳо, меҳмонхонаҳо ва дигар муассисаҳо.
Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан бо барномаҳои таъминоти барои муошират бо сайёҳон ва ширкатҳои сайёҳӣ; - ворид намудани маълумотҳо дар бораи фаъолияти ширкат ба саҳифаҳои таблиғотӣ; - ҷойгир намудани рӯйхати турҳо дар шабакаҳои иҷтимоӣ; - тартиб додани феҳристи хизматрасониҳои иловагӣ; - тартиб додани рӯйхати ҷойҳои ҷолиби тамошо барои кишварҳои ташрифшаванда; - ворид намудани номгӯи таҳфифҳо (аксияҳо) ва пешниҳодҳои мувофиқ; - истифода намудани барномаҳои таъминотӣ; - истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- барномаҳои таъминоти барои муошират бо сайёҳон ва ширкатҳои сайёҳӣ; - тартиби банақшагирии вақт; - сохтори равандҳо ва шабакаҳои интиқоли маълумот; - тартиби истифодаи шабакаҳои иҷтимоӣ; - тартиби ворид шудан ба барномаҳои мобилии сайёҳӣ барои сайёҳон ва коркунони ширкати сайёҳӣ; - қоидаҳои ворид шудан ба саҳифаҳои иттилоотӣ; - системаҳои амалиётӣ, осебпазирии веб-барномаҳо; - номгӯи барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон; - намудҳои барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон ва тартиби истифодабарии онҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор; - мушоҳидакор; - бодикқат; - фаъол; - масъулиятшинос.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимигиранда/худомаҳодиҳӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Ворид шудан ба барномаҳо барои муошират бо сайёҳон											
1.1. Истифода бурдани барномаҳои шабакаи иҷтимоӣ барои муошират	√			√							
1.2. Кор кардан бо барномаҳои ҷустуҷӯи хориҷиёни наздик ҷойгиршуда	√			√							
1.3. Ворид шудан ба барномаҳо барои интихоби ҳамсухбатон (мусоҳибон) вобаста ба манфиатҳо	√			√							
Элементи 2: Муайян намудани вазифаҳои (функсияҳои) асосии барномаҳои мобилии сайёҳӣ барои ширкатҳои сайёҳӣ											
2.1. Ташкил кардани саҳифа бо маълумот дар бораи ширкат	√			√							
2.2. Ворид намудани рӯйхати турҳо	√			√							
2.3. Тартиб додани феҳристи хизматрасониҳои иловагӣ	√			√							
2.4. Таъсис додани феҳристи муассисаҳо ва ҷойҳои ҷолиби тамошо	√			√							
2.5. Тартиб додани саҳифаи таҳфифҳо (аксияҳо) ва пешниҳодҳои мувофиқ	√			√							
2.6. Кор кардан бо харитаҳо ва геолокатсия	√			√							
Элементи 3: Муайян намудани вазифаҳои (функсияҳои) асосии барномаҳои мобилии сайёҳӣ барои сайёҳон											
3.1. Ҷустуҷӯ намудани меҳмонхонаҳо дар кишвар бо рейтингҳо	√			√							
3.2. Дарёфт кардани харита бо нишон додани ҷойҳои муҳим	√			√							

3.3. Ворид шудан ба саҳифаҳои иттилоотии барои омодагӣ ба сафар барои сайёҳон мусоидаткунанда	√			√							
3.4. Чустучӯ намудани рейтингӣ тарабхонаҳо, меҳмонхонаҳо ва дигар муассисаҳо	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Функсияҳои асосии барномаҳои мобилии сайёҳӣ - ин:	- кор бо баррасиҳои (отзывы) сайёҳон барои ҷойгир кардани пешниҳодҳои табиғотӣ ва ҷадвали парвозҳо мебошад. Функсияҳои барнома мобилӣ барои сайёҳон метавонад хеле гуногун бошад ва аз эҳтиёҷоти тиҷорат ва соҳаи фаъолият вобаста аст. Муҳим аст, ки барномаи сайёҳӣ ҳадафҳои худро ба таври қатъӣ иҷро кунад. Барои ноил шудан ба ин, воситаҳои муайян ҷорӣ карда мешаванд. Онҳо вобаста аз он, ки барнома барои кӣ таҳия карда мешавад, фарқ мекунад. Дар ниҳоят, корбарон метавонанд на танҳо сайёҳон, балки кормандони агентии сайёҳӣ низ бошанд.
Хизматрасониҳои иловагӣ - инҳо:	- суғурта, гид, тарҷумон ва ғайра.
Геолокатсия - ин:	- дар смартфон ин функсия барои муайян кардани ҷойгиршавӣ мебошад, ки дар асоси он бисёр барномаҳо дуруст кор мекунад. Он вақте фаъол мешавад, ки шумо хаткашонро (куррьер) дар харита пайгирӣ мекунад, хатсайро ворид мекунад ё ба таксӣ занг мезанед.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гузaronидани дастурдиҳӣ оид ба сайёҳат	ТІ 4221-07-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур тартиб ва роҳҳои дастурдиҳии сайёҳонро пеш оғози сайёҳат ва дар рафти он бо назардошти талаботи ширкат/ташкилот тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - барои бехатарии сайёҳон ва пешгирии ҳолатҳои фавқулодда.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - ТІ 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - ТІ 4221-04-2/01 Ба роҳ мондани суғуртақунонии сайёҳон; - ТІ 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - ТІ 4221-06-2/01 Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Гузaronидани дастурдиҳӣ пеш аз баромадан ба сайёҳат	1.1. Гузaronидани дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ ва муоинаи тиббӣ. 1.2. Гузaronидани дастурдиҳӣ оид ба омодагии ҳаматарафа барои баромадан ба сайёҳат. 1.3. Гузaronидани дастурдиҳӣ ҳангоми баромадан ба хатсайр бо либос ва ҷиҳози (снаряжения) сайёҳӣ. 1.4. Гузaronидани дастурдиҳӣ барои вариантҳои эҳтиётӣ ва садамавии хатсайр . 1.5. Гузaronидани дастурдиҳӣ оид ба хатсайр ва хадамоти

	чустучую начотдихӣ дар сурати тағйир ёфтани ҳайати гуруҳ ё хатсайр.
2. Гузаронидани дастурдихӣ дар рафти сайёҳат	2.1. Гузаронидани дастурдихӣ оид ба хабардор намудани ширкат/ташкилот ҳангоми тағйир додани нақшаҳои хатсайр. 2.2. Гузаронидани дастурдихӣ оид ба беҳатарӣ дар нақлиёт, дар вақти ҳаракат ва ҳангоми хизмати чустучӯи – начотдихӣ. 2.3. Гузаронидани дастурдихӣ ҳангоми ҳаракат дар роҳ, тафтиш намудани ҳузури аъзоёни гуруҳ. 2.4. Гузаронидани дастурдихӣ ҳангоми истифодаи предметҳои сӯрохкунандаю бурранда, асбобҳои бензину - газӣ. 2.5. Гузаронидани дастурдихӣ дар ҳолатҳои фавқулодда.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани талаботи беҳатарӣ пеш аз баромадан ба сайёҳат; - риоя намудани талаботи беҳатарӣ дар рафти сайёҳат; - риоя намудани тартиби либоспӯшӣ ва доштани ҷиҳози муайянкардашудаи роҳбар; - истифода намудани вариантҳои эҳтиётӣ ва садамавии хатсайр; - санҷидани муҳлати нигоҳдории ҳӯрок ва доруҳои сайёҳон ҳангоми харидани онҳо; - гузаронидани дастурдихӣ дар сурати тағйир ёфтани ҳайати гуруҳ ё хатсайр, хабар додан ба хадамоти чустучую начотдихӣ ва дигар масъулини хатсайр; - назорат намудани риояи тартиботи беҳатарӣ дар нақлиёт, дар вақти ҳаракат, ҳангоми хизмати чустучӯи – начотдихӣ аз ҷониби аъзоёни гуруҳ; - огоҳ намудан аъзоёни гуруҳ дар мавриди дучор шудан бо предметҳои сӯрохкунандаю бурранда, асбобҳои бензину – газӣ; - назорат кардани риояи қоидаҳои шиноварӣ, интизоми иштирокчиёни сайёҳат; - чорандешӣ намудан дар мавриди сар задани ҳолатҳои фавқулодда.
Донишҳои талабшаванда:	- қонуғузурӣ дар самти ҳифзи меҳнат, техникаи беҳатарӣ ва муоинаи тиббӣ; - талаботи беҳатарӣ дар рафти сайёҳат; - талаботи беҳатарӣ пеш аз баромадан ба сайёҳат; - намудҳои дастурдихӣ доир ба беҳатарӣ ба сайёҳон; - тартиби истифодабарии асбобу таҷҳизоти сайёҳи тибқии дастурамал; - системаҳои амалиётӣ, осебпазирии веб-барномаҳо; - намудҳои дастурдихӣ барои сайёҳон; - тартиби гузаронидани дастурдихӣ оид ба техникаи беҳатарӣ барои сайёҳон; - дастурдихӣ дар сурати тағйир ёфтани ҳайати гуруҳ ё хатсайр, хабар додан ба хадамоти чустучую начотдихӣ ва дигар масъулини хатсайр; - дастурамалҳо оид ба гузаронидани дастурдихӣ барои сайёҳон.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - мушоҳидакор; - суботкор; - бодикқат;

	- фаъл; - ташкилотчӣ; - зирак; - ташаббускор; - масъулиятшинос.
--	---

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳатӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мувоҳида	Намоишдихӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/худбаҳоидихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Гузаронидани дастурдихӣ пеш аз баромадан ба сайёҳат											
1.1. Гузаронидани дастурдихӣ оид ба техникаи беҳатарӣ ва муоинаи тиббӣ	√			√							
1.2. Гузаронидани дастурдихӣ оид ба омодагии ҳаматарафа барои баромадан ба сайёҳат	√			√							
1.3. Гузаронидани дастурдихӣ ҳангоми баромадан ба хатсайр бо либос ва ҷиҳози (сняражения) сайёҳӣ	√			√							
1.4. Гузаронидани дастурдихӣ барои вариантҳои эҳтимоӣ ва садамавии хатсайр	√			√							
1.5. Гузаронидани дастурдихӣ оид ба хатсайр ва хадомоти ҷустуҷӯю наҷотдихӣ дар сурати тағйир ёфтани ҳайати гуруҳ ё хатсайр	√			√							
Элементи 2: Гузаронидани дастурдихӣ дар рафти сайёҳат											
2.1. Гузаронидани дастурдихӣ оид ба хабардор намудани ширкат/ташкilot ҳангоми тағйир додани нақшаҳои хатсайр	√			√							
2.2. Гузаронидани	√			√							

дастурдихӣ оид ба бехатарӣ дар нақлиёт, дар вақти ҳаракат ва ҳангоми хизмати чустучӯи – наҷотдихӣ											
2.3. Гузаронидани дастурдихӣ ҳангоми ҳаракат дар роҳ, тафтиш намудани ҳузури аъзоёни гуруҳ	√			√							
2.4. Гузаронидани дастурдихӣ ҳангоми истифодаи предметҳои сӯрохкунандаю бурранда, асбобҳои бензину - газӣ	√			√							
2.5. Гузаронидани дастурдихӣ дар ҳолатҳои <i>фавқулодда</i>	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Хадамоти чустучӯи наҷотдихӣ - ин:	- маҷмӯи мақомоти назоратӣ, қувваҳо ва воситаҳои, ки барои ҳалли масъалаҳои пешгирӣ ва рафъи ҳолатҳои фавқулодда пешбинӣ шудаанд. Асоси хадамотро воҳидҳои чустучӯӣ ва наҷотбахш ташкил медиҳанд.
Вариантҳои эҳтиётӣ ва садамавии хатсайр - ин:	- варианти захиравӣ аз варианти садамавӣ бо он фарқ мекунад, ки дар ҳолати аввал гурӯҳ ба нуқтаи ниҳони масири асосӣ мерасад ва варианти садамавӣ барои зудтар таҳлиа (эвакуатсия) қардан ба наздиктарин маҳалли аҳолинишин пешбинӣ шудааст.
Ҳолатҳои фавқулодда - ин:	- якбора бад шудани шароити обу ҳаво, ҳолати ҷисмонии иштирокчиён ва ғайра барои таъмини бехатарӣ ва саломатии иштироккунандагон, то ба охир расидани хатсайр, ба маҳалли аҳолинишин рафтани гуруҳ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Назорат намудани бехатарии сайёҳат тариқи GPS	TI 4221-08-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур тартиби назорати бехатарии сайёҳонро тавассути GPS, тартиби ба танзим даровардан GPS –трекерро, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми сайёҳат тавассути хатсайрҳои муқарраршуда.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - TI 4221-04-2/01 Ба роҳ мондани суғуртақунонии сайёҳон; - TI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - TI 4221-06-2/01 Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон. - TI 4221-07-2/01 Гузаронидани дастурдихӣ оид ба сайёҳат.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Интиҳоб намудани GPS – трекерҳо барои сайёҳон	1.1. Интиҳоб намудани GPS -трекерҳо бо функцияҳои зарурӣ барои бехатарӣ ва роҳат ҳангоми сафар.

	1.2. Интиҳоб намудани GPS- трекерҳо бо функсияҳои геофизингӣ (Geofencing) (геозонирования). 1.3. Интиҳоб намудани GPS- трекерҳо, бо мӯҳлати тӯлони кор ба таври автономӣ (бо қувваи батарея).
2. Танзим намудани (настройка) GPS –трекер	2.1. Омӯхтани майдони фарогирии GPS-трекерро дар хатсайр (масир) пеш аз оғози сайёҳат. 2.2. Санҷидани GPS- трекер барои ба таври оптималӣ кардани он. 2.3. Фаъл кардани функсияи мубодилаи GPS-трекер барои санҷидани кори онҳо. 2.4. Санҷидани системаи огоҳсозии GPS- трекер дар ҳолатҳои ғавқулдда.

Малакаҳои талабшаванда:	- пайдо кардани GPS- трекерҳо бо муайян намудани чойгиршавии объект ва таърихи ҳаракати он дар харита; - санҷидани ҳолати коршоямии GPS- трекерҳо дар ҳолатҳои ғавқулдда; - тафтиш кардани мавҷудият ва фаъолияти тугмаи SOS дар дастгоҳ барои ҳолатҳои ғавқулдда; - насб кардани огоҳиҳои пешакӣ муайяншуда барои воқуниши (реагирования) зуд дар ҳолатҳои ғайриҷашмдошт; - санҷидани параметрҳои кори GPS-трекерро пеш аз оғози сайёҳат; - кор кардан бо шабакаҳои иҷтимоӣ; - истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои фаъл кардани функсияи мубодилаи GPS-трекер барои пайгирии чойгиршавии гуруҳи сайёҳон дар вақти воқеӣ; - тартиби насб кардани огоҳиҳои пешакӣ муайяншуда дар ҳолатҳои ғайриҷашмдошт; - мазмуну мундариҷаи санадҳои меъёрӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати ба танзим даровардани соҳаи сайёҳӣ; - қоидаҳои коркарди иттилоот бо истифода аз воситаҳои муосири техники; - тартиби истифодаи самараноки технологияи иттилоотӣ; - усулҳои ҷамъоварӣ, коркард ва таҳлили иттилоот; - тартиби кор бо GPS-трекерҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор; - мушоҳидакор; - суботкор; - бодикқат; - фаъл; - масъулиятшинос.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди қор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимигиранда/худбаҳоидихӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Интиҳоб намудани GPS – трекерҳо барои сайёҳон											
1.1. Интиҳоб намудани GPS -трекерҳо бо функцияҳои зарурӣ барои беҳатарӣ ва роҳат ҳангоми сафар	√			√							
1.2. Интиҳоб намудани GPS- трекерҳо бо функцияҳои геофизингӣ (Geofencing) (геозонирования)	√			√							
1.3. Интиҳоб намудани GPS- трекерҳо, бо мӯҳлати тӯлонии қор ба таври автономӣ (бо қувваи батарея)	√			√							
Элементи 2: Танзим намудани (настройка) GPS –трекер											
2.1. Омӯхтани майдони фарогирии GPS-трекерро дар хатсайр (масир) пеш аз оғози сайёҳат	√			√							
2.2. Санчидани GPS- трекер барои ба таври оптималӣ кардани он	√			√							
2.3. Фаъол кардани функцияи мубодилаи GPS-трекер барои санчидани қори онҳо	√			√							
2.4. Санчидани системаи оғоҳсозии GPS- трекер дар ҳолатҳои фавқуллодда	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии кор

GPS - ин:	- системаест, ки ҷойгиршавии объект ва таърихи ҳаракати онро дар харита нишон медиҳад. Ҳаракатҳои трекерро дар вақти воқеӣ ё дертар таҳлил кардан мумкин аст. Имкониятҳои истифодабарии эҳтимолии трекерҳо инҳоянд: назорати (мониторинги) ҳаракати воситаҳои нақлиёт, одамон ё дигар объектҳо.
Геофизинг (Geofencing) (геозонирования) - ин:	- геофизинг- Geofencing (аз англисӣ geo- гео ва fence- девор) ё технологияест, ки ба шумо имкон медиҳад, ки худро як қаламравро муқаррар кунед ва рӯйдодҳои гуногунро ҳангоми убури ин сарҳадҳо тавассути дастгоҳи мобилӣ, ки дар он замиаи махсус насб карда шудааст, муайян кунед.

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ба кори турагент коргари синусоли на камтар аз 18 сола, ки тайёрии зарурии назариявӣ ва амалӣ дорад, аз муоинаи тиббӣ гузаштааст, ҳолати саломатиаш хуб аст, дастури муқаддимаӣ ва ибтидоиро оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи корӣ гузаштааст, инчунин аз аттестатсия гузаронида шудааст роҳ дода мешавад.

Турагент метавонад танҳо шахси ҳуқуқӣ бошад ва бояд ба фехристи ягона дохил карда шавад. Агенти сайёҳӣ танҳо бо пешбурд ва фурӯши маҳсулоте, ки аз ҷониби туроператор ташкил карда мешавад, машғул аст.

Турагент асосан дар идораи (офиси) ширкати сайёҳӣ кор мекунад. Ҳангоми кор баъзе омилҳо таъсири мусбӣ расонида метавонанд ва барои кори бехатарӣ бояд чораҳои зерини бехатариро риоя кунанд:

- ба диски оптикӣ CD ва DVD-ҳои шикаста ё чипташударо нагузоред;
- ҳангоми истифодабарии манбаъҳои бефосилаи барқ дар хотир бояд дошт, ки манбаи пайваستшуда шиддати 220 V барои ҳаёт хавфнокро ба вучуд меорад, ҳатто агар он аз манбаи барқи статсионарӣ (доимӣ) канда бошад;
- дар вақти раъду барқ пайвастунакҳои хати телефонро аз модем канда кунед, зеро дар аксари ҳолатҳо хатҳои телефонӣ ҳифзи раъду барқ надоранд ва аксаран боиси аз кор мондани ҳам худӣ модемҳо ва ҳам дигар қисмҳои компютер мешаванд;
- имкони ба табақи (лоток) баромади чопгар (принтер) ворид шудани ашёи бегонаро истисно кардан лозим аст. Аксар вақт, чунин ашёҳо лавозимоти хурди идоравӣ (скрепка, скоба) мебошанд;
- дар принтерҳои лазерӣ тонер - хокаи сиёҳӣ сиёҳ барои тавлиди тасвир дар рӯи қоғаз - истифода мешавад. Тонер метавонад луобпардаҳо ва пӯстро хашмгин кунанд ва дорои моддаҳои кансерогенӣ бошад. Ҳангоми нафас кашидан, ин хока метавонад боиси садама ё беморӣ гардад. Бинобар ин, картриджҳои истифодашударо эҳтиёткорона идора кунед ва онҳоро худатон ба қисмҳо ҷудо накунед;
- дар ҳолати мастӣ ҳозир шудан ба ҷои кор манъ аст;
- дар ҷои кор хӯрок хурдан манъ аст - барои ин хонаҳои махсус мавҷуданд;

- дар ҷои кор тартиботро риоя кардан лозим аст - бесарусомонӣ боиси осеббардорӣ мегардад;

- ҷойҳои кор бояд бо мизҳои калон ва курсиҳо/роҳаткуисиҳои бароҳат мучахҳаз карда шаванд, ки коргар бароҳат нишинанд ва фазои кори фароҳам дошта бошад;

- ҳангоми кор бо компютер, барои кам кардани сарбории узвҳои визуалӣ аз тарафи монитор, бояд дисплейҳои дорои андозаи кофӣ калон ва басомади сканеркунии уфуқии зиёда аз 70 Гц истифода шаванд. Ҳама мониторҳо бояд сертификати гигиенӣ дошта бошанд, аз ҷумла баҳодиҳии параметрҳои визуалӣ;

- ҳуҷрае, ки барои кор дар компютер пешбинӣ шудааст, бояд ҳам равшаниии табиӣ ва ҳам сунӣ дошта бошад. Беҳтар аст, ки тирезаҳои ҳуҷра ба шимол ё шимолу шарқ рӯ ба рӯ мешаванд;

Турагент дар давоми сол бояд на камтар аз як бор аз омӯзиш ва санҷиши дониш гузарад (аттестатсияи давлатӣ), талаботи ҳифзи меҳнatro донад.

Талаботи ҳифзи меҳнат пеш аз оғози кор

Пеш аз оғози кор турагент бояд ҷои кор ва таҷҳизоти кори ро аз назар гузаронад. Ҳама чизҳои нолозимро хориҷ кунад. Экрани дисплейи компютери шахсии худ ро аз ҷанг тоза кунад, баландӣ ва кунҷи экран ро танзим кунад.

Ҳолати равшаниии ҷои кор, баландии курсиро танзим намуда, қобилияти кори таҷҳизоти кори ро тафтиш кунад.

Дар бораи камбудии норасоии мушоҳидашуда фавран ба роҳбар хабар диҳад ва то он даме, ки мушкилот бартараф нагардад ва аз роҳбар иҷозат дода нашавад, ба кор шуруъ накунад.

Ҳангоми кор дар компютер дар ширкати сайёҳӣ талаботи зерини ҳифзи меҳнат таъмин карда мешаванд:

- экрани монитор бояд 5 дараҷа пасттар аз сатҳи ҷашм бошад ва дар ҳамвории рост ҷойгир бошад ё ба тарафи оператор моил бошад (15 дараҷа);

- масофа аз ҷашмони оператор то экран бояд дар ҳудуди 60-80 см бошад;

- барои кам кардани хастагии визуалӣ ва умумӣ, пас аз ҳар як соати кор дар паси экран, танаффусҳои танзимшаванда (5 дақиқа) истифода шавад;

- дар давоми тамоми рӯзи кор ҷои кор ба тартиб ва тоза нигоҳ дошта шавад;

- дар вақти корӣ экрани дисплей бояд камаш як маротиба аз ҷанг тоза карда шавад.

Талаботи ҳифзи меҳнат ҳангоми кор

Ҳангоми иҷрои кор қоидаҳои зерини техникаи беҳатарӣ ва ҳифзи меҳнatro риоя намудан лозим аст:

- даст нарасонидан ба панели қафои блоки системавӣ (протсессори) ҳангоми фурузон будани барқ.

- иваз накардани пайвастунакҳои симҳои интерфейси асбобҳои периферӣ ҳангоми фаъл будани қувваи барқ;

- нагузоштани қоғаз ва дигар чизҳои бегона дар қисми болоии панелҳои дастгоҳ;

- пешгирӣ кардани бесарусомонӣ дар ҷои кор;
- хомӯш накардани қувваи барқ хангоми иҷрои вазифаи ғайрӣ;
- пешгирӣ намудани дохил шудани намнокӣ ба сатҳи блокаи системавӣ (процессор), монитор, сатҳи кории клавиатура, дискдор, принтерҳо ва дигар таҷҳизот;
- худсарона накушодан ва таъмир накардани таҷҳизоти вайрон шуда;
- дар ҳолати корӣ аз асбобҳои рӯшноидиҳанда ва лампаҳои электрикӣ тоза накардани ҷанг;
- дар як вақт даст нарасонидан ба компютери фардӣ ва асбобҳои ба замин пайвастшуда (радиаторҳои гармидиҳӣ, кранҳои об, кубурҳо ва ғайра), инчунин ба симҳои интиқоли барқ, қисмҳои гармидиҳии изолятсиянашуда ва деворнашудаи асбобҳо, аппаратҳо ва асбобҳои электрикӣ (розеткаҳо, коммутаторҳо, муҳофизаткунандаҳо).

Талаботи ҳифзи меҳнат дар ҳолатҳои фавқулодда

Дар ҳолати фавқулодда зарур аст:

- корро фавран қатъ кунад, компютери шахсӣ, дигар таҷҳизоти барқиро хомӯш кунад.

Дар ҳолатҳои зерин ба роҳбар хабар диҳад:

- зарари механикӣ ва дигар нуқсонҳои таҷҳизоти барқӣ ва ноқилҳои барқӣ ошкор карда шуданд;
- хангоми кор кардани таҷҳизот сатҳи баланди садо ба назар мерасад;
- аз таҷҳизот зиёд шудани гармӣ ба назар мерасад;
- дурахши (мерцание) экран қатъ намешавад;
- ҷаҳиши матн дар экран мушоҳида мешавад;
- бӯи сӯхтан ва дуд эҳсос мешавад;
- таъмини нерӯи барқ қатъ мегардад.

То пурра бартараф кардани мушкилот ба кор шурӯъ кардан манъ аст.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба тахассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботи ҳудуддор аст. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар дафтари қайди ТБ оид ба гузаронидани он сабт мекунад. Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Ба шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, барои баромадан ба таҷрибаомӯзӣ иҷозат дода намешавад.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Турагент» - ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро азхуд кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- маҳорати ба таври шифоҳӣ ва хаттӣ муошират кардан;
- пешниҳод кардани ҳуҷҷатҳо мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ;
- гузаштан аз муоинаи тиббӣ.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯи касби «Турагент» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС доштан;
- методикаи таълими салоҳиятҳои доро будан;
- на кам аз 3 соли таҷрибаи корӣ дар соҳаи сайёҳӣ доштан;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим будан;
- паст набудани сатҳи тахассусии омӯзгор аз сатҳи 3 - уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарсдиҳӣ дар муассисаи таълимии ТИКТО;
- аз муоинаи тиббӣ гузаштан.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Номгӯии асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	Таҷҳизот	Миқдор	Мавод/дигар лавозимот	Миқдор
Харитаи географӣ	5 даста	Воситаҳои алоқа	1 адад	Сӯхторхомӯшкунак	∞
Асбобҳои асосӣ		Компютер	2 адад	Дорукутӣ	∞
Кортҳо	25 даста	Ноутбук	1 адад	GPS	∞
Варақаҳои масир (маршрут)	25 даста	Принтер	1 адад		
Луғатҳо	10 адад	Сканер	1 адад		
Санадҳои меъёрию ҳуқуқии соҳаи сайёҳӣ	10 адад	Телефони алоқаи байналмилалӣ	1 адад		
Китобчаҳои гуфтугӯи (разговорники)	10 даста	Барномаҳои махсуси иттилоотӣ барои телефонҳои мобилӣ	∞		
Харитаҳои хатсайр	25 даста	Ҳисобкунак	10 адад		
		Модем/роутер	2 адад		
		Проектор	1 адад		
		Планшет	10 адад		
		Гӯшмонак (наушник)	25 адад		
		Веб камера	4 адад		
		Миз	14 адад		
		Курсӣ	25 адад		
		Роҳаткурсӣ (кресло)	2 адад		
Мавод		Таҷҳизоти таълимӣ		Лавозимоти дафтардорӣ	
Варақаҳои ташрифӣ	∞	Проектор	1 адад	Коғази А4	1 баст
Маводи таблиғотӣ	∞	Флипчарт	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
		Тахта	10 адад	Маркер	1 баст

		Компютерҳо	25 адад	Флипчарт	4 адад
		Экран	1 адад	Қалами оддӣ	25 адад
		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
				Бланкаҳо	∞
				Лифофаҳо (конверт)	∞
				Сӯроҳкунак (дырокол)	∞
				Степлер	∞
				Хаткӯркунак	∞
				Органайзер	∞
				Антистеплер	∞
				Скрепка	2 баст
				Ширеш (клей)	∞
		Маводи таълимӣ			
				Стандарти салоҳиятҳо	5 адад
				Барномаи таълимии модуль	5 адад
				Дастур	∞
				Китобҳо	25 адад
				Видео (CD)	∞

Рўйхати адабиёт:

1. А. П. Дурович, Маркетинг в туризме, Минск ООО «Новое знание», 2004г.
2. Боуэн Дж., Котлер Ф., Мейкенз Дж. Маркетинг. Гостеприимство и туризм. М., 2005.
3. С. А. Быстров. Технология продаж и продвижения турпродукта: учебное пособие-Москва: Кно Рус, 2018. - (Среднее профессиональное образование).
4. Технология продаж и продвижения турпродукта: учебное пособие/С. А. Быстров. - Москва: Кно Рус, 2021. - 260 с. - (Среднее профессиональное образование). - URL: <https://book.ru/book/940143>.
5. Восколович Н. А. Маркетинговые технологии в туризме: учебник и практикум для СПО / Н. А. Восколович. - 3-е изд., перераб. и доп. - Москва: Издательство Юрайт, 2022. - 191 с. - (Профессиональное образование). - URL: <https://urait.ru/book/marketingovye-tehnologii-v-turizme495449>. - Режим доступа: по подписке.
6. Джанджугазова Е. А. Маркетинговые технологии в туризме: маркетинг туристских территорий: учебное пособие, Москва: Издательство Юрайт, 2022. - URL: <https://urait.ru/book/marketingovyetehnologii-v-turizme-marketing-turistskih-territoriy-495450>.
7. Организация и менеджмент в туризме: учебно-практическое пособие Москва : Русайнс, 2021. - URL: <https://book.ru/book/936811>
8. Косолапов А. Б. Технология и организация туроператорской и турагентской деятельности: учебное пособие Москва: КноРус, 2021. - URL: <https://book.ru/book/9401424>.
9. Косолапов А. Б. Технология и организация туроператорской и турагентской деятельности: учебное пособие/А.Б. Косолапов. – 6-е изд., стер. - Москва: КноРус, 2018.
10. Емелин С. В. Технология и организация турагентской деятельности: учебное пособие. - Москва: Издательство Юрайт, 2022. - URL: <https://urait.ru/book/tehnologiya-i-organizaciya-turagentskoy-deyatelnosti-496401>.
11. Косолапов А. Б. Технология и организация туроператорской и турагентской деятельности: практикум - Москва: КноРус, 2021. - URL: <https://book.ru/book/940141>.

Funded by
the European Union

**КУМИТА ОИД БА ТАҲСИЛОТИ ИБТИДОӢ ВА МИЁНАИ
КАСБИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ХАРИТАИ ФУНКЦИОНАЛӢ

Соҳа: **Сайёҳӣ**

Касб: **Турагент**

Рамзи касб: **ТІ 4221**

Харитаи функционалии касби «Турагент»

УҲДАДОРИҲО		ВАЗИФАҲО					
А	Такмил додани малакаҳои бокортаъминкунӣ	А-1. Кор кардан дар даста ва бо мизочон	А-2. Риоя намудани беҳдошти (гигиенаи) шахсӣ	А-3. Истифода бурдани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	А-4. Такмил додани таҳассуси касбӣ	А-5. Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ	А-6. Ҳал намудани ҳолатҳои муноқишавӣ
		А-7. Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи миёна	А-8. Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон				
В	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	В-1. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	В-2. Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	В-3. Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи муҳити зист	В-4. Гузaronидани дастурдиҳӣ оид ба сайёҳат	В-5. Мусоидат намудан дар ҳолатҳои фавқуллода	В-6. Назорат намудани бехатарии сайёҳат тариқи GPS
		В-7. Расонидани ёрии аввалия					
С	Ташкил намудани раванди корӣ дар ширкатҳои сайёҳӣ	С-1. Истифода намудани шабакаҳои иҷтимоӣ	С-2. Ташкил намудани саҳифаҳои таълимотӣ дар шабакаҳои иҷтимоӣ ва сомонаҳои Интернетӣ	С-3. Чалб намудани мизочон тавассути шабакаҳои иҷтимоӣ	С-4. Бастани шартномаҳо бо шарикон ва мизочон	С-5. Ташкил намудани сайёҳатҳои виртуалӣ	С-6. Таъмин намудани амнияти иттилоотӣ ҳангоми истифодаи Интернет

D	Ҳамоҳангсозии сайёҳатҳо (турҳо)	D-1. Ҳал намудани масъалаҳои молиявӣ дар раванди кор	D-2. Ҳамоҳангсозии сайёҳатҳо бо роҳбаладон	D-3. Интиҳоб намудани сайёҳатҳо ва ба фурӯш мондани онҳо	D-4. Арзёбӣ намудани сайёҳатҳо чиҳати беҳтарсозии онҳо	D-5. Дарёфт намудани сайёҳатҳои дилхоҳ ва мувофиқ барои сайёҳон	D-6. Ҳамкорӣ намудан бо сохторҳои дахлдор оид ба баргузори сайёҳат
E	Ташкил намудани хариду фурӯши бастаи сайёҳат (тур – пакет)	E-1. Дарёфт намудани шарикони боэътимод	E-2. Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат	E-3. Шиносоӣ бо маҷмӯи хизматрасониҳои пешниҳодшуда	E-4. Амалӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет)	E-5. Баррасӣ намудани фармоиши мизоч	E-6. Ба инобат гирифтани сайёҳии маҳаллӣ дар бастаи сайёҳат
		E-7. Назорат намудани амалишавии бастаи сайёҳат	E-8. Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон				
F	Ташкил намудани корҳои таблиғотӣ (реклама)	F-1. Ташкил намудани корҳои таблиғотӣ (реклама) дар шабакаҳои иҷтимоӣ ва дигар васоити ахбори омма	F-2. Ташкил намудани мавод барои корҳои таблиғотӣ (реклама)	F-3. Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун	F-4. Муаррифӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) дар намоишгоҳҳои сайёҳӣ	F-5. Арзёбӣ намудани омилҳои рушди сайёҳӣ	F-6. Татбиқ намудани стратегияҳои маркетинг

	Сатҳи 2 - 19 вазифа
	Сатҳи 3 - 22 вазифа
Ҳамагӣ: 6 уҳдадорӣ ва 41 вазифа	

Талаботи умумӣ ба касби «Турагент»			Харитаи функционалӣ бо усули DACUM таҳия гардидааст
Сифатҳои касбӣ/салоҳиятнокӣ	Дониш, малака ва маҳорати умумӣ		«ТУРАГЕНТ»
1. Масъулиятнок 2. Боваринок 3. Тобовар 4. Покизақор 5. Бомуошират 6. Таҳаммулпазир 7. Хушмуомила 8. Пуртоқат 9. Поквичдон 10. Хушахлоқ 11. Бодикқат 12. Меҳнатдӯст 13. Мушоҳидақор 14. Ташкилотчӣ 15. Пурқувват 16. Иҷроқунанда 17. Бочуръат 18. Эҷодқор 19. Хушғуфтор 20. Чобукӣ 21. Боинтизом	1. Донишони таърихи кишвар ва ҷаҳон 2. Донишони фарҳанг, анъана ва расму оин 3. Донишони география ва хусусиятҳои минтақаҳо 4. Донишони истилоҳоти соҳавӣ 5. Донишони технологияи иттилоотӣ 6. Донишони ҳуҷҷатҳои меъёрию ҳукукии соҳаи сайёҳӣ 7. Донишони раваншиносии муносибатҳо 8. Донишони қоидаҳои рафтор дар ҳолатҳои ғавқуллода 9. Донишони ҷойҳои шоёни диққати кишвар 10. Донишони асосҳои саводнокии молиявӣ 11. Донишони асосҳои иқтисодиёт 12. Доштани қобилиятҳои психологӣ 13. Қобилияти қор қардан бо ҳуҷҷатҳо 14. Қобилияти дуруст расонидани иттилоот 15. Қобилияти ҷалб намудани сайёҳон барои фурӯши бастаҳои сайёҳат (тур-пакетҳо) 16. Доштани маҳорати истифодаи шабақаҳои иҷтимоӣ 17. Доштани маҳорати пешниҳоди ғояҳо (идеяҳо) 18. Рақобатпазир будан дар бозори меҳнат 19. Қобилияти ташвиқи ҳамачонибаи видеоролиқҳои рекламавӣ 20. Доштани маҳорати суҳанварӣ 21. Тавонистани пешгӯии вазъияти ноустуворқунанда ва таҳлили рушди вазъият 22. Махфӣ нигоҳ доштани маълумотҳои шахсии сайёҳон.		Иштирокчиёни семинари DACUM: 1.Табаров Фазлиддин – мутахассис, омӯзгори фанҳои тахассусии соҳаи сайёҳии Филаи Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази таълими омӯзиши модулии шаҳри Душанбе» дар ноҳияи Рӯдакӣ; 2.Самиев Амруддин – мутахассис, омӯзгори фанҳои тахассусии соҳаи сайёҳии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ; 3 Султонбекова Зубайда - сармутахассиси шуъбаи иҷозатномадиҳии Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон; 4. Зарипов Манучер – турагент, тарҷумон дар ҚДММ «Расул тур»; 5. Исоев Умед – турагент, тарҷумон дар ҚДММ «Сайёҳати оӣ». Модераторон: Данило Анишенко – қоршиноси қалидӣ оид ба таҳсилоти қасбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиҳа Сангин Бобоев - қоршиноси маҳаллии ғайриқалидӣ оид ба таҳсилоти қасбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиҳа
Асбобу анҷом, таҷҳизот, маводи асосӣ ва сарфшаванда			
1. Харитаи географӣ	9. Воситаҳои алоқа	18. Блокнот	

2. Варақаҳои масир (маршрут) 3. Харитаҳои хатсайр 4. Кортҳо 5. Луғатҳо 6. Китобчаҳои гуфтугӯй (разговорники) 7. Санадҳои меъёрию ҳукукии соҳа 8. Сейф	10. Компютер 11. Ноутбук 12. Принтер 13. Сканер 14. Телефони алоқаи байналмилалӣ 15. Барномаҳои махсуси иттилоотӣ барои телефонҳои мобилӣ 16. Ҳисобкунак 17. Кондитсионер 10. Модем/роутер 11. Проектор 12. Планшет 13. Яхдон 14. Гӯшмонак (наушник) 15. Веб камера 16. Миз 17. Роҳаткурсӣ (кресло)	19. Чузвдон 20. Воситаҳои беҳдошти шахсӣ 21. Бланкаҳо 22. Қоғаз 23. Лифофаҳо (конверт) 24. Сурухкунак (дирокол) 25. Қалами оддӣ 26. Степлер 27. Варақаҳои визитӣ 28. Маводи таблиғотӣ 29. Хаткӯркунак 30. Флипчарт 31. Маркер 32. Органайзер 33. Антистеплер 34. Скрепка	Бахтиёр Озар - супервайзер оид ба методологияи ТАС Фасилитаторон: 1. Саломов Шукурулло 2. Қаландаров Фирдавсҷон Дар доираи лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст. ш. Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон 17-18 ноябри соли 2023
Дурнамои оянда ва хусусиятҳо/мушкилоти касб			
1. Баландшавии сатҳи моддӣ ва маънавӣ 2. Дурнамои бокортаъминшавӣ 3. Мутахассиси талабшаванда 4. Болоравии мансабӣ 5. Баландшавии мақом дар ҷомеа 6. Баландшавии обурӯю эътибори касб 7. Хизматрасонӣ дар ширкатҳои сайёҳӣ беҳтар мегардад. 8. Шумораи сайёҳон зиёд мегардад 9. Иштирок дар намоишгоҳҳои байналхалқӣ	1. Вақти бемеъёри корӣ 2. Корҳои мавсимӣ 3. Баланд шудани сатҳи стресс 4. Сарбории зиёди ҷисмонӣ 5. Норасоии мутахассис дар соҳа 6. Тағйирёбии қурби асбоб 7. Вазъи сиёсӣ дар минтақа ва ҷаҳон 8. Пандемия (бемориҳои ҳамагир)		

**Маълумот дар бораи ташкилотҳои дар таҳияи стандарти салоҳияти касби
«Турагент» иштирокнамуда**

Харитаи функционалиро коршиносони зерин таҳия намуданд:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1.	Табаров Фазлиддин	Мутахассис, омӯзгори фанҳои таҳассусии соҳаи сайёҳӣ	Филилаи Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази таълими омӯзиши модулии шаҳри Душанбе» дар ноҳияи Рӯдакӣ
2.	Самиев Амруддин	Мутахассис, омӯзгори фанҳои таҳассусии соҳаи сайёҳӣ	Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ
3.	Султонбекова Зубайда	Сармутахассиси шуъбаи ичозатномадиҳӣ	Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
4.	Зарипов Манучер	Турагент, тарҷумон	ҚДММ «Расул тур»
5.	Исоев Умед	Турагент, тарҷумон	ҚДММ «Сайёҳати оӣ»

Таҳхис (экспертиза)-и харитаи функционалии касби мазкур аз тарафи
мутахассисони зерин гузаронида шуд:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1.	Холматӣён Р.	Турагент	Кумитаи рушди сайёҳии назди ХҚТ
2.	Калонов А.	Турагент	ҚДММ «Саёҳати оӣ»
3.	Асророва З.	Директор	Маркази захиравии сайёҳии ДСРТ
4.	Шарифбадалова Т.	Турагент	ҚДММ “Расул-тур”
5.	Нодирӣ М.	Директор	Маркази солимгардонӣ ва рушди сайёҳӣ

Funded by
the European Union

КУМИТА ОИД БА ТАҲСИЛОТИ ИБТИДОӢ ВА МИЁНАИ КАСБИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Маълумот дар бораи натиҷаи муҳокимаи лоиҳаи стандарти салоҳияти касби «Турагент»

Дар муҳокимаи стандарти салоҳияти касби «Турагент» Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҶДММ «Расии», ҶДММ «Ориён Трэвел», ҶДММ «Тоҷик Тур» ва Маркази захиравии сайёҳии назди Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон иштирок намуданд.

Хулосаҳои вазорату корхонаҳои болозикр дар ҳаҷми 5 саҳифа замима мегарданд.

**КУМИТАИ РУШДИ САЙЁҲИИ
НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

734025, Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи Ақ. Раҷабовҳо 3. Тел: (+992-37) 221-17-60,
(+992-37) 2211727, E-mail: info@ctd.tj, сомонаи интернетӣ: www.ctd.tj

№ 5.3/2-596 аз « 24 » май соли 2024
Ба № _____ аз « _____ » _____ соли 20 _____

Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли
аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар иртибот ба мактуби Шумо аз 08 майи соли 2024, №3/13-658 оиди пешниҳод намудани хулоса дар бораи лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касбии “Турагент” мавриди омӯзишу баррасӣ қарор дода, чунин иттилоъ медиҳад.

Кумита лоиҳаи мазкурро ҷонибдорӣ намуда барои рушди соҳаи сайёҳӣ мувофиқи мақсад мешуморад.

Бо эҳтиром,
Муовини якуми раис

Р. Холматиев

Ба Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорони масъулияташ маҳдуди «Расиш» мактуби Шуморо аз 6 майи соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташҳиси стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро мавриди омӯзиш қарор дода, ба маълумот мерасонад, ки стандарти касби мазкур фарогири дониш, малака, маҳорат ва муносибати талабшаванда вобаста ба ҳар як воҳидҳои салоҳиятҳо, махсусан ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ, ки барои касбомӯз муҳим арзёбӣ мегардад, гирдоварӣ гардидааст, ки ба талаботи дохили ҷамъияти дорони масъулияташ маҳдуди «Расиш» ҷавобгӯ мебошад.

Қайд кардан ба маврид аст, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳаи туризмро самти афзалиятноки сиёсати иқтисодии кишвар эълон намудааст.

Таҳияи чунин лоиҳаи стандарти салоҳият саривақтӣ ба шумор меравад.

Ҷамъияти дорони масъулияташ маҳдуди «Расиш» Лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро дасгирӣ намуда дар экспертизаи стандарт мутахассис Ҳакимов И. иштирок намуд.

Директори ҶДММ
«Расиш»

Ризоев М

Сод № 15
аз «13» май 2024с.

ш. Душанбе

Ба Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо
ба соҳаҳои маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Ориён Трэвел» мактуби Шуморо аз 6 майи соли 2024, №67 оид ба гузаронидани таҳхиси лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро мавриди омӯзиш қарор дод.

Қайд кардан ба маврид аст, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои мероси ғании таърихиву фарҳангӣ ва захираҳои табиӣ буда, барои ҷалби теъдоди зиёди сайёҳони хориҷӣ ба кишвар иқтисодӣ воқеӣ дорад.

Ба маълумот мерасонем, ки лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» аз ду сатҳ иборат буда, дар он ба пуррагӣ номгӯии воҳидҳои салоҳият, талабот ба довталабону омӯзгорон, махсусан ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ, ки барои касбомӯз муҳим арзёбӣ мегардад ғирдоварӣ шудааст.

Дар саҳифаи 10 - и Лоиҳаи маскур дар боби СТАНДАРТҲО ВА МЕЪЁРҲОИ СОҶА ЗЕРБАНДИ 2 ба ҷои калимаи “маълулият” калимаи “масъулият” навишта шавад.

Саҳифаи 11 ДАР БОБИ ТАВЗЕҲОТИ УМУМИИ КАСБИ “ТУРАГЕНТ” дар вазифаи 5 –уми Лоиҳа ба ҷои “бастанӣ шартнома, дигар ҳуҷҷатҳо” ҷумлаи “бастанӣ шартнома ва дигар ҳуҷҷатҳои расмӣ” навишта шавад.

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Ориён Трэвел» лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро бо назардошти ислоҳот, қобили қабул шуморида, дар экспертизаи Лоиҳа мутахассис - Раҳматшоев С. иштирок намуд.

Директори тиҷоратии
ЧДММ «Ориён Трэвел»

Исмазова Д. М.

Сод № 24
аз « 13 » май 2024с.

ш. Душанбе

Ба Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо
ба соҳаҳои маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Тоҷик Тур» мактуби Шуморо аз 6 майи соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташҳиси стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро мавриди омӯзиш қарор дода, ба ҳулоса омаданд, ки стандарти салоҳияти касби маскур мутобиқи талаботҳои стандартҳои байналмилалӣ таҳия гардида, ба талаботи корхона ва муассисаҳо, ки дар фаъолияти ҳеш самаранок истифода мебаранд, ҷавобгӯ мебошад.

Воҳидҳои салоҳият дар Лоиҳаи стандарти салоҳияти касби «Турагент» пай дар пай дуруст муайян карда шудааст.

Лоиҳаи Стандарти салоҳияти касби «Турагент» бо дарназардошти ҳаритаи функционалии касб таҳия гардидааст.

Яке аз масъалаҳои асосие, ки бештар байни ширкатҳои сайёҳӣ ва шаҳрвандон ба ҳисоб меравад ин, муносибат ба меҳмон, хизматрасонӣ, муносибат дар фуруши чипта, муносибат дар ҳолати тарҷумонӣ, хизматрасониҳои иловагӣ ба ҳисоб меравад, ки ин дар боби Навсонӣ (вариативӣ), (муҳити қорӣ, вазъият, шароити асосии қорӣ) оварда шудааст.

Бинобар ин, ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Тоҷик Тур» Лоиҳаи Стандарти салоҳияти касби «Турагент»-ро қобили қабул шуморида дар экспертизаи стандарти салоҳияти касби маскур Юлдошев Ҷ. А. иштирок намуд.

Директори
ЧДММ «Тоҷик Тур»

Сандов Д. А.

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО
ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ
ФЕДЕРАЦИИ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И
НАУКИ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН
М О У В О
«РОССИЙСКО-ТАДЖИКСКИЙ
(СЛАВЯНСКИЙ) УНИВЕРСИТЕТ»

ВАЗОРАТИ ИЛМ ВА ТАҲСИЛОТИ
ОЛИИ ФЕДЕРАТСИЯИ РОССИЯ
ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
М Б Т О
«ДОНИШГОҶИ СЛАВЯНИИ
РОССИЯ ВА ТОҶИКИСТОН»

734025, Республика Таджикистан, г. Душанбе,
улица М.Турсун-заде, 30
Тел.: (+992 37) 221 35 50
Тел./Факс: (+992 37) 221 05 70; 227 77 53
<http://www.rtsu.tj>
p.rektora@mail.ru

734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе,
кӯчаи М.Турсун-зода, 30
Тел.: (+992 37) 221 35 50
Тел./Факс: (+992 37) 221 05 70; 227 77 53
<http://www.rtsu.tj>
p.rektora@mail.ru

№14/155

Аз «24» майи соли 2024

Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди
Аврупо ба соҳаҳои маориф ва
меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон»

Маркази захиравии сайёҳии назди Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон барои ҳамкориҳои дучониба изҳори миннатдорӣ баён намуда, вобаста ба мактуби Шумо оид ба гузаронидани ташҳиси стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» чунин хулоса пешниҳод менамояд:

Стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» мутобиқи талаботи стандартҳои байналмилалӣ таҳия гардида, ба талаботи ширкатҳои сайёҳӣ, ки дар фаъолияти хеш самаранок истифода мебаранд, ҷавобгӯ мебошад.

Воҳидҳои салоҳият дар стандартҳои салоҳиятҳои касби «Турагент» пай дар пай дуруст муайян карда шудааст.

Дар ташҳиси стандартҳои салоҳиятҳои касби мазкур Абдурахмонова З. фаълоне иштирок дошта, фикру пешниҳодҳои худро вобаста ба он манзур намуд.

Хулоса: Маркази захиравии сайёҳии назди Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон стандартҳои салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро қобили дастгирӣ меҳисобад.

Директор

Асророва З.